

๕๕๐๓

**ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ**

นางฉัญวิภา ทองใหม่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**Factors Related to Appropriate Field of Study Selection Behaviors of
Vocational Certificate Level Students**

Mrs. Tanwipa Thongmai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University
2009

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ผู้วิจัย นางรัชฎา ทองใหม่ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1)รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล

ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีการรับรู้สถานการณ์ทางสังคมต่างกัน (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีจิตลักษณะต่างกัน (3) เปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ด้วยตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ทางสังคมร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะกับตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 339 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ ตัวแปรในการวิจัยมี 7 ตัวแปร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดปัจจัยสถานการณ์ แบบวัดปัจจัยจิตลักษณะ และแบบวัดพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม แบบวัดตัวแปรทั้ง 7 ชุด เป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .69 ถึง .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า(1)เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม นักเรียนที่มีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม คือนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยแต่มีตัวแปรเพื่อนที่ดีมาก(2)เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรจิตลักษณะนักเรียนที่มีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมคือนักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง ซึ่งมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (3) เมื่อเปรียบเทียบการทำนาย ชุดตัวทำนายที่ประกอบด้วยสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร จิตลักษณะ3 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมได้ไม่ดีกว่ากลุ่มตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยลำพัง(ไม่เกิน5%) ขณะที่ได้พบว่าตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขา งาน คือ เอกลักษณ์แห่งอีโก้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยตัวแปรทั้งสาม ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานได้ร้อยละ 30.8

คำสำคัญ พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

Thesis title : Factors Related to Appropriate Field of Study Selection Behaviors of Vocational Certificate Level Students

Researcher : Mrs. Tanwipa Thongmai; **Degree:** Master of Education (Guidance);

Thesis advisors : (1) Dr. Kosol Meekun, Associate Professor; (2) Dr. Chiaranai Songchaikul, Associate Professor; **Academic year :** 2009

Abstract

This study was a correlation comparative research with the purposes to: (1) compare appropriate field of study selection behaviors of students with differently perceived social situations; (2) compare appropriate field of study selection behaviors of students with different psychological traits; and (3) compare predictability of using the combined social situations factors and psychological factors to predict appropriate field of study selection behaviors of students with that of using either group of factors alone .

The research sample consisted of 339 Vocational Certificate Program students studying in the second semester of the 2008 academic year at Bangkok Business College, obtained by stratified random sampling. Seven variables were included in this study. The research instruments consisted of a general information questionnaire, a social situation factors questionnaire, a psychological factors questionnaire, and an appropriate field of study selection behaviors questionnaire. All of them were summated rating scale questionnaires with reliabilities ranging from .69 to .89 . Statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation , three-way ANOVA , multiple regression analysis , and Scheffe's method of pair-wise comparison.

The research findings revealed that (1) when compared by social situation factors, students who had high level of appropriate field of study selection behaviors were those from families with less use of reasons , and had good peer models; (2) when compared by psychological factors, students who had high level of appropriate field of study selection behaviors were those who were with high level of ego identity, or who were future - oriented with high level of self control, or who had high achievement motivation level ; and (3) when compared predictability the predictors set combining three social situation factors, and three psychological factors could predict appropriate field of study selection behaviors not better than either group of factors alone (not more than 5%), the main predictors of student's appropriate field of study selection behaviors were : ego identity, achievement motivation and future -oriented characteristics with self control. These main predictors had the combined predictability of 30.8 percent.

Keywords: Field of study selection behaviors, Factors, Vocational Certificate

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้ ความคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจ แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์งามตา วนินทานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนมณีภา วรกวิน อาจารย์วินัย เจริญสุข ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัยที่เสียสละเวลา และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้แก่ศิษย์ทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งบิดา มารดา และญาติพี่น้องของผู้วิจัย ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

ธัญวิภา ทองใหม่

ตุลาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม.....	6
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม.....	11
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	26
สมมติฐานการวิจัย.....	27
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร.....	29
เครื่องมือวิจัย.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง.....	42
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม.....	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	59
สรุปการวิจัย.....	59
สรุปผลการวิจัย และการอภิปราย.....	61
ข้อดีของงานวิจัย.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก.....	81
ก. แบบวัดในการวิจัย.....	82
ข. รายละเอียดค่าคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดที่สร้างขึ้นและฝังตัวแปร.....	102
ค. ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
ง. หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	108
ประวัติผู้วิจัย.....	113

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 3.1	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามระดับชั้น.....	28
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะชีวสังคม.....	42
ตารางที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมโดยรวม และองค์ประกอบแต่ละด้าน พิจารณาตามสถานการณ์ทางสังคม 3 ประการ.....	46
ตารางที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการมีตัวแบบเพื่อนที่ดีต่างกัน.....	47
ตารางที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการมีตัวแบบเพื่อนที่ดีต่างกัน.....	48
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมโดยรวม และองค์ประกอบแต่ละด้าน พิจารณาตามจิตลักษณะ 3 ประการ.....	50
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมของกลุ่มนักเรียนเปรียบเทียบตามจิตลักษณะ.....	51
ตารางที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนจำแนกตาม ความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิต และลักษณะทางชีวสังคม.....	53
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมของกลุ่มเปรียบเทียบ ความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิต และลักษณะทางชีวสังคม.....	53
ตารางที่ 4.9	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมโดยรวมและพฤติกรรมตามองค์ประกอบ 4 ด้าน.....	55
ตารางที่ 4.10	การเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม ของนักเรียน โดยตัวทำนาย 3 ชุด 6 ตัวแปร.....	57
ตารางที่ 4.11	เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม.....	57

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแสดงลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิต.....	18
ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรในการวิจัย.....	26

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับคุณภาพของคนในชาติ ตอนหนึ่งว่า (พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 2540 :145) “ความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจหรือสังคมก็ตาม ย่อมขึ้นอยู่กับฐานะความเจริญมั่นคงของบุคคลในชาติเป็นสำคัญและความเจริญของคนทั้งหลายนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพชอบ ผู้ที่จะสามารถประพฤติปฏิบัติได้ดังนี้ จำเป็นจะต้องมีทั้งวิชาความรู้ ทั้ง หลักธรรมทางศาสนา” ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักนายกรัฐมนตรี 2542 :3) ได้บัญญัติสอดคล้องตามพระราชดำรัสดังกล่าว โดยให้ทิศทางการจัดการศึกษา “เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 :1) ก็ได้เน้นบทบาทของการศึกษาในการพัฒนาบุคคลโดยระบุว่า การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและนำสมัยนั้นจะต้องมีระบบการวางแผน ที่สอดคล้องกับระบบการศึกษา

นโยบายการพัฒนาการศึกษาของรัฐบาล (ชุมพล ศิลปะอาชา 2541: คำนำ) ได้ระบุไว้ อย่างชัดเจนในเรื่องการพัฒนาการศึกษาของประเทศว่า กระทรวงศึกษาธิการมีภารกิจหลักการพัฒนาคนในชาติให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศตลอดจน เป็นผู้ดำเนินการปรับเปลี่ยนสังคม โดยส่วนรวมให้ก้าวหน้า และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก การดำเนินงานดังกล่าวจะต้องตอบสนองเป้าหมายหลักของการพัฒนาประเทศ นโยบายของรัฐ และความต้องการของประชาชน กรมอาชีวศึกษาถือเป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ (ร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา 2544 : คำนำ) โดยมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาวิชาชีพ ให้แก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีใน

ทุกสาขาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ และมาตรฐาน ปัจจุบันเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษามีจำนวนมากที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพ มีจิตสำนึกให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ ซึ่งกรมวิชาการ (2540 :124) ได้ระบุว่า “นักศึกษาในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษากำลังอยู่ในช่วงวัยแห่งการเรียนรู้ ชอบเลียนแบบ ชอบทดลอง แสวงหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่ มีสุขภาพที่แข็งแรง มีพลังกำลังมาก รวมทั้งต้องการกลุ่มเพื่อนร่วมวัย” ซึ่งวัยของนักเรียนเป็นวัยที่พยายามที่จะเข้าใจตนเองในเรื่องค่านิยม ความเชื่อและเป้าหมายของชีวิต ฉะนั้นนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นอันเป็นวัยของการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ เป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นวัยรุ่นกับความเป็นผู้ใหญ่ จึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่นักเรียนจะต้องเข้าใจตนเองว่ามีความถนัด ความสนใจและบุคลิกภาพเหมาะสมกับอาชีพใด ขณะที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541:34) กล่าวว่า ปัญหาสำคัญในช่วงอายุนี้นี้ คือการที่เยาวชนไม่สามารถจะตัดสินใจด้วยตัวเองได้ว่าตนควรจะเรียนต่อในสาขาวิชาใด เหตุเพราะขาดข้อมูลทั้งที่เกี่ยวกับความสนใจ ความอยาก ความต้องการและความสามารถของตนเอง และลักษณะของวิชาสาขาค่าง ๆ ที่จะเหมาะหรือไม่เหมาะสมกับตน ผู้ที่จะเลือกเรียนต่อด้วยตัวเองได้นั้น จะต้องมีการเตรียมการมาแต่ในวัยเด็กโต และวัยรุ่นตามขั้นต่าง ๆ ที่ทฤษฎีของอีริคสันได้ระบุไว้เป็นลำดับมา

เอกสารแนะแนวศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาของสำนักปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2536 : 6) ระบุว่า การตัดสินใจเลือกทางการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตในปัจจุบันและในอนาคตของนักเรียน เพราะถ้านักเรียนตัดสินใจผิดพลาดย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น เมื่อหน้ยในการเรียน หนีเรียน สอบตกในวิชาที่เรียน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าการสูญเสียเวลา และสิ้นเปลืองทรัพย์สินโดยเปล่าประโยชน์และเป็นการสูญเสียเปล่าทางการศึกษาเป็นอย่างมาก เอกสารดังกล่าวยังเน้นย้ำความสำคัญในการเลือกอาชีพของเยาวชนว่าผู้ที่เลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเองย่อมก่อให้เกิดความสุข ความเพลิดเพลินในการทำงานและโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพนั้นมาก ในขณะที่เดียวกันถ้าผู้ใดเลือกประกอบอาชีพไม่เหมาะสมกับตนเอง นอกจากจะเกิดความเบื่อหน่าย ไม่มีความสุขและไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพนั้น ๆ แล้วยังส่งผลเสียต่อประเทศชาติเป็นอย่างมากอีกด้วย

การเลือกแผนการเรียนหรือสาขางานที่เหมาะสม ในการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จึงมีความสำคัญมากเป็นความต้องการของนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย แต่นักเรียนจะมีพฤติกรรมดังกล่าวได้ อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการทั้งภายในและภายนอกตัวนักเรียน

การศึกษาเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของพฤติกรรม รูปแบบและทฤษฎีที่สามารถนำมาใช้อธิบายสาเหตุหรือปัจจัยของพฤติกรรมของบุคคลได้ดี คือ รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) รูปแบบดังกล่าว เป็นรูปแบบหนึ่งของทฤษฎีต่าง ๆ ที่ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541:105-108) กล่าวคือ เป็นการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรม โดยศึกษาจาก 2 สาเหตุใหญ่ คือ 1) สาเหตุภายใน หรือปัจจัยทางจิตลักษณะ เป็นการศึกษาลักษณะที่อยู่ภายในตัวบุคคล ได้แก่ การศึกษาลักษณะทางจิตย่อย ๆ หลายลักษณะที่คงสภาพอยู่ภายในตัวบุคคล และ 2) สาเหตุภายนอก หรือปัจจัยทางสถานการณ์ โดยสถานการณ์แวดล้อมภายนอก เงื่อนไขทางสังคม และสิ่งเร้าต่าง ๆ จะมีอิทธิพลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะต่าง ๆ กัน

การเลือกเรียนสาขางานที่เหมาะสมของนักเรียน จึงอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญบางประการ ทั้งภายในและภายนอกตัวนักเรียนซึ่งจะต้องทำการค้นหาด้วยวิธีการวิจัย เพื่อนำองค์ความรู้ดังกล่าวมาสร้างความเข้าใจ และพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้สามารถเลือกอาชีพได้ตรงกับความรู้ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงเห็นควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาลักษณะทางจิตและการรับรู้สถานการณ์ทางสังคมของนักเรียน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีการรับรู้สถานการณ์ทางสังคมต่างกัน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีจิตลักษณะต่างกัน

2.3 เพื่อเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมด้วยตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ทางสังคม ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะ กับตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีตัวแบบเพื่อนที่ดีมาก และมีการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีตัวแบบเพื่อนที่ด้อย และมีการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานน้อย

3.2 นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอิโก้สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มึพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอิโก้ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

3.3 กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร อันได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ 3 ตัวแปร อันได้แก่ เอกลักษณ์แห่งอิโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน ได้มากกว่าตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว โดยตั้งเกณฑ์ความต่างไว้ที่ ร้อยละ 5

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,528 คน

4.2 ตัวแปร ประกอบด้วย

4.2.1 ตัวแปรอิสระ ซึ่งมี 2 กลุ่ม คือ

- 1) สถานการณ์ทางสังคม มี 3 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน
- 2) จิตลักษณะ มี 3 ตัวแปร ได้แก่ เอกลักษณ์แห่งอิโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

4.3 ระยะเวลาของการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

5. นิยามศัพท์

5.1 นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 - 3 โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551

5.2 พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม หมายถึง การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และแสดงออกซึ่งการเลือกเรียนในสาขางานใดสาขางานหนึ่งตามที่

โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัยกำหนด ที่ตรงกับ ความสนใจ ความถนัด และ ความสามารถ พื้นฐานของตน อันส่งผลให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี

5.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม หมายถึงปัจจัยที่เป็นจิตลักษณะของบุคคล และปัจจัยที่เป็นลักษณะสถานการณ์ทางสังคม ซึ่งคาดว่าจะสาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

5.4 สถานการณ์ทางสังคม หมายถึง กลุ่มตัวแปรการรับรู้สถานการณ์ภายนอกที่อยู่ แวดล้อมบุคคล การวิจัยครั้งนี้ได้เลือกศึกษา การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน ซึ่งคาดว่าจะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน

5.5 จิตลักษณะ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตของบุคคล ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจิต ลักษณะที่คาดว่าจะสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม 3 จิตลักษณะ คือเอกลักษณ์แห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

5.6 สาขางาน หมายถึง สาขาวิชาที่โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย เปิดทำการ สอนในหลักสูตรอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่ สาขางานการบัญชี สาขางาน การขาย สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขางานการประชาสัมพันธ์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางาน ซึ่งผลการวิจัย ดังกล่าว ก่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการแนะแนวการศึกษาต่อ และการทำงาน

6.2 เป็นแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย ต่อไป

6.3 เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่าง เหมาะสม และเป็นพื้นฐานการวิจัยต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำมาเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม
  - 2.1 จิตลักษณะกับพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม
  - 2.2 สถานการณ์ทางสังคมกับพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

1. พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

1.1 ความหมาย แนวคิด ทฤษฎี

1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

การศึกษาพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม เป็นการศึกษาพฤติกรรมที่สำคัญสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา เพราะในการที่บุคคลจะเลือกศึกษาต่อในสาขาใดนั้น ควรจะพิจารณาว่าตนเองมีความเหมาะสมหรือไม่กับการศึกษาในวิชาชีพที่จะตัดสินใจเลือก การตัดสินใจถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขางาน ซึ่ง ชูลและคณะ (Shull and Others 1970 : 31) อ้างถึงในศิริวรรณ สุวินท์ 2548 :13) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือกระบวนการใช้ความคิด สติของมนุษย์ที่ผูกพันกับปรากฏการณ์อันเกิดจากบุคคล และสังคม การตัดสินใจมีพื้นฐานบนสมมติฐานของข้อเท็จจริงที่มีคุณค่าและครอบคลุมตัวเลือกที่ได้รับ การเลือกสรรแล้วจากตัวเลือกอื่น ๆ ตามความมุ่งหมายที่ต้องการ นอกจากนี้เชสเตอร์ (Chester 1969 :14 อ้างถึงในสุกัญญา พูลประภา (2547 : 27) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจ เป็นเทคนิควิธีลดจำนวนทางเลือกในการเลือกลงมา กล่าวคือ การเลือกนั้นจะใช้เทคนิควิธีใดก็ตามจะลดทางเลือกหลายทางลงมาเหลือเพียงทางเดียว ขณะที่ ฮาริสสัน (Harisson 1981 : 3 อ้างถึงในศักดิ์ชัย ยิ่งจำเริญศาสตร์ 2549 : 6) ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับนิยามของการตัดสินใจว่าเป็นขบวนการการประเมินผลเกี่ยวกับทางเลือก หรือตัวเลือกที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย การคาดคะเนผลที่เกิดจากทางเลือกปฏิบัติ ที่จะส่งผลต่อการบรรลุ

เป้าหมายได้มากที่สุด ในประเทศไทย วรรณคดี กัทรวิจิตรสิน (2549:7) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกทางใดทางหนึ่งที่เหมาะสมที่สุด โดยใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจ ทั้งนี้ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งเป้าหมายนี้เป็นผลมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่มีต่อสภาพแวดล้อม หรือสิ่งเร้าที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจนั้น ๆ ขณะที่ โอนทัย พึ่งทองหล่อ (2543 : 25) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกสิ่งหนึ่งจากหลาย ๆ สิ่งหรือเลือกที่จะปฏิบัติทางใดทางหนึ่งจากหลาย ๆ ทางที่มีอยู่ สิ่งหรือวิธีการที่เลือกนั้นย่อมได้รับการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วว่าเหมาะสม หรือดีที่สุดแล้วสำหรับผู้เลือก ณ ขณะนั้น สอดคล้องกับสมคิด บางโม (2548 : 175) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึงการตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติซึ่งมีหลายทางเป็นแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อความสำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

การเลือกสาขางานที่เหมาะสมของนักเรียนอาชีวะ ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับที่กล่าวคือเป็นกระบวนการตัดสินใจเลือกสาขางานหนึ่งจากหลายสาขางาน โดยสาขางานที่เลือกนั้นย่อมได้รับการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนด้วยตัวนักเรียนแล้วว่าเหมาะสมหรือดีที่สุดสำหรับตนเองในขณะนั้น

เกี่ยวกับองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกเรียน เฮอร์และเครเมอร์ (Herr and Cramer 1979 : 281 – 282 อ้างถึงในศิริวรรณ สุวินท์ 2548 : 15) ได้จำแนกองค์ประกอบซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิชาชีพ หรือเลือกอาชีพของบุคคลไว้ดังนี้ 1) องค์ประกอบภายใน เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับตนเอง หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากภายในตัวบุคคล 2) องค์ประกอบภายนอก เป็นอิทธิพลจากสภาพแวดล้อม หรือสิ่งเร้าภายนอกมากระตุ้น ซึ่งแบ่งได้เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับโอกาสและองค์ประกอบเกี่ยวกับสังคมแวดล้อม ในประเทศไทย จูฑามาศ ตันศิริตัน โอภาส (2548 :5) กล่าวถึง ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ ได้แก่ 1) การรับรู้ (Perception) การรับรู้เป็นส่วนสำคัญของกระบวนการคิด เพราะก่อนที่คนเราจะแสดงพฤติกรรมอะไรนั้น จะต้องมียุติธรรมการทบทวนความรู้สึกและความคิดของคนเสียก่อน แล้วจึงจะตัดสินใจว่าจะตอบ ได้สิ่งเร้านั้นอย่างไร 2) การเรียนรู้ (Learning) พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่เป็นผลของการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้จำเป็นต้องการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างจะถาวร 3) ทักษะ ทักษะ และความต้องการ ทักษะ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด และเชื่อว่า ความรู้สึกนี้จะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้น

จากที่กล่าวมาจะเห็น ได้ว่าการตัดสินใจ เป็นกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย การคิดอย่างมีเหตุผล การพิจารณาเลือกทางเลือกที่เหมาะสม หรือดีที่สุด และนำไปปฏิบัติเพื่อบรรลุผลตามที่ต้องการ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของบุคคล ได้แก่ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากภายในตัวบุคคล และอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม หรือสิ่งเร้าที่มากระทบ

1.1.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ และการเลือก

การตัดสินใจมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจเลือกสาขาที่เรียน การเลือกอาชีพ เลือกคบเพื่อน หรือการเลือกคู่ครอง แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทฤษฎีหนึ่งที่ขอนำเสนอ คือ ทฤษฎีการตัดสินใจของเกอแลต (Gelatt's Decision Making Theory อ้างถึงในเมธี รัฐสมบุรณ์ 2548 :42) เกอแลต (Gelatt) ได้เสนอทฤษฎีการตัดสินใจว่ามีลักษณะเป็นวัฏจักรตามธรรมชาติ ตามกระบวนการตัดสินใจ ประกอบด้วย ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 กำหนดจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่เป็นตัวเลือก อาจจะมีตัวเลือกหลาย ๆ ตัวเลือกก็ได้ ขั้นที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลือกเหล่านั้น ขั้นที่ 3 นำข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้แล้วนั้นมาเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อทำนายถึงความเป็นไปได้ และผลที่เกิดขึ้นหลังจากการตัดสินใจเลือกตัวเลือกแล้ว ขั้นที่ 4 ทำความกระจ่างกับระบบค่านิยมของตน แล้วนำมาประกอบพิจารณาตัดสินใจเลือกตัวเลือกที่เหมาะสมกับตนให้มากที่สุด ขั้นที่ 5 ประเมินตัวเลือกทั้งหมดแล้วตัดสินใจเด็ดขาด หรืออาจตัดสินใจแบบค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมอีก

เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อ นั้น เมธี รัฐสมบุรณ์ (2548 : 12-13) กล่าวว่าในการที่บุคคลจะเลือกศึกษาต่อในสาขาใด ควรพิจารณาว่าตนเองมีความเหมาะสมหรือไม่กับการศึกษาในวิชาชีพที่จะตัดสินใจเลือก ถ้าตัดสินใจผิดพลาดก็จะทำให้มีผลเสียกับการเลือกเรียนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออย่างเหมาะสมนั้น ผู้ที่จะศึกษาควรตระหนักในประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้ ทบวงมหาวิทยาลัย (2536: 4) 1) มองตนเองอย่างรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับโลกของตน บุคคลจะต้องรู้จักวิเคราะห์และสำรวจตนเอง 2) เป้าหมายของชีวิต บุคคลควรจะรู้ว่าเขาต้องการทำอะไรกับชีวิตของเขา การวางเป้าหมายของชีวิตจะต้องอยู่บนรากฐานของความเป็นจริงของแต่ละบุคคล 3) มองการศึกษาอย่างรู้จักโลกของการศึกษา คือการรู้จักแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา หลักสูตรและสาขาวิชาเรียน คุณสมบัติเฉพาะแต่ละสาขา 4) ตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออย่างชาญฉลาด ในขั้นนี้เป็นการฝึกความคิดและประสานสัมพันธ์ระหว่างตนเอง ข้อมูลทางการศึกษา โดยพิจารณาจากข้อ 1-3 ประกอบ พฤติกรรมผู้บริโภค เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเลือกสาขางาน กล่าวคือการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค เป็นการศึกษาการเลือกและไม่เลือกของผู้บริโภค เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขางาน มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคไว้หลายท่าน สรุปได้ดังนี้ คือ อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2543 :5) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง ปฏิกริยาของบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับและใช้สินค้า และบริการทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกระบวนการต่าง ๆ ของการตัดสินใจซึ่งเกิดก่อนและเป็นตัวกำหนดปฏิกริยาต่าง ๆ เหล่านั้น

ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค ศุภกร เสรีรัตน์ (2540 :21-22) กล่าวว่า การจะทำความเข้าใจในพฤติกรรมผู้บริโภคจำเป็นต้องศึกษาปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ที่เป็นบ่อเกิดแห่งพฤติกรรมดังต่อไปนี้ 1) ปัจจัยภายในที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค ได้แก่ ความต้องการ (Needs) แรงจูงใจ (Motives) บุคลิกภาพ (Personality) การรู้ (Awareness) 2) ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค ได้แก่ สภาพทางวัฒนธรรมของบุคคล สภาพทางสังคม สภาพส่วนบุคคล และสภาพจิตใจ ขณะที่ Kotler (1997 : 172 อ้างถึงใน คุณดาพร ฉัตรแก้วมณี 2549 : 5-6) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค ประกอบด้วย วัฒนธรรม สังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และจิตวิทยา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ประกอบด้วย ปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก การเลือกสาขางานก็เป็นพฤติกรรมบริโภคอย่างหนึ่งของบุคคล จึงน่าจะมีกลุ่มปัจจัยที่คล้ายกัน

จึงสรุปได้ว่าพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและแสดงออกซึ่งการเลือกเรียนในสาขาใดสาขาหนึ่ง ที่ตรงกับความสนใจ ความถนัดและความสามารถพื้นฐานของตน โดยได้รับอิทธิพลจากปัจจัย 2 กลุ่ม คือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก อันส่งผลให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี

1.2 ความสำคัญของพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

การเลือกแผนการเรียนเป็นหัวใจของการศึกษา เพราะแผนการเรียนเป็นตัวกำหนดแนวอาชีพในอนาคต ถ้าเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จในอาชีพก็จะทำให้บุคคลมีความสุขในชีวิตดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541 : 34) กล่าวว่า การตัดสินใจในชีวิตที่มีความสำคัญมาก ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายต่อกับวัยผู้ใหญ่ตอนต้นนี้ คือการเลือกสาขาวิชาที่จะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาซึ่งจะนำไปสู่การมีอาชีพสืบเนื่องจากการเรียนนี้ต่อไป ขณะที่ นิตยา วงศ์เมฆ (2533 : 12) กล่าวว่า การจะเลือกเรียนวิชาชีพที่เหมาะสม หรือประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับเอกภาพและความต้องการของตนเองมิใช่เป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย แต่จำเป็นต้องพิจารณากันให้ละเอียดทั้งสิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคลนั้นและสิ่งที่อยู่ภายนอกอันเป็นสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ พัทธภา วรแสง (2546 :2) ได้กล่าวถึงนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอบเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่าบางคนสอบหรือเลือกสาขาเรียนไม่ตรงกับความสามารถ ความถนัดของตนเอง เกิดปัญหาการเรียนจนถึงเรียนไม่สำเร็จ มีทัศนคติไม่ดีต่อวิชาเรียน สำเร็จการศึกษาไปอย่างด้อยคุณภาพ หรือบางคนรอเวลาสอบเข้าเรียนใหม่ ทำให้เสียเวลาไปอีก 1-2 ปีกว่าจะพบวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับสำเนา ขจรศิลป์

(2537 :1-2) กล่าวว่า สาเหตุของปัญหาที่เกิดจากนักศึกษาสอบเข้าศึกษาต่อได้ในคณะและสาขาวิชา ที่ตนเองไม่มีความสนใจ ไม่มีความถนัดและเป็นวิชาชีพที่ไม่ตรงกับค่านิยมของตนเอง เป็นการ เลือกเรียนตามเพื่อน ตามคำแนะนำของผู้ปกครอง หรือ ครู ปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า บุคคล ไม่ทราบถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของตนเอง ขาดข้อมูล ความรู้ และขาดการ วางแผนเกี่ยวกับอาชีพ ตลอดจนไม่มีความสามารถในการเลือกอาชีพ ก่อให้เกิดปัญหาด้านการ เรียนและเกิดปัญหาในการเข้าสู่อาชีพขึ้นในภายหลัง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม มีความสำคัญต่อการกำหนดแนวอาชีพในอนาคต การเลือกแผนการเรียนและประกอบอาชีพให้ ประสบความสำเร็จนั้น บุคคลควรเรียนรู้ข้อมูล รายละเอียดและข้อเท็จจริงต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง เพื่อให้การตัดสินใจไม่เกิดการผิดพลาด

1.3 การวัดพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

การวัดพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม มิงานวิชัยที่ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและการเลือกแผนการเรียน หรือสาขางาน คือ เมธี รัฐสมบูรณ์ (2548) ได้ ศึกษาการเลือกและไม่เลือกคณะศึกษาศาสตร์ / ครุศาสตร์ โดยสร้างแบบสอบถามการเลือกและไม่ เลือกคณะศึกษาศาสตร์ / ครุศาสตร์ เป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ มีจำนวน 90 ข้อ ค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ .96 วรรณดี ภัทรวิจิตรสิน (2549) ศึกษาการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนสถาบัน สอนพิเศษวิชาคณิตศาสตร์คุ่มอง โดยสร้างแบบสอบถามแบบมาตรประเมินรวมค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ “เห็นด้วยมากที่สุด” ถึง “เห็นด้วยน้อยที่สุด” มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 ลาวัลย์ โทกสุวรรณ (2550) ได้ศึกษาเหตุผลในการตัดสินใจเรียนสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ ลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่าแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ “มีเหตุผลมากที่สุด” ถึง “มีเหตุผลน้อยที่สุด” มีจำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

การวัดพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ในงานวิจัยครั้งนี้ วัดโดยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้วยการศึกษาแนวทางแบบวัดพฤติกรรมต่าง ๆ จัดเป็นลักษณะ ข้อความประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ ซึ่งรายละเอียดในการสร้างแบบวัดจะกล่าวถึง ในขั้นตอนการดำเนินการวิจัยต่อไป

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

นักวิชาการทางด้านจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ได้ศึกษาพฤติกรรม และสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ ทฤษฎีที่อธิบายพฤติกรรมมนุษย์รูปแบบหนึ่ง คือทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ผู้สร้างทฤษฎีดังกล่าว คือ แมคนัสสันและเอ็นเลอร์ (Magnusson & Endler 1977 : 18-21 อ้างถึงในดวงเดือน พันธมนาวิน 2541: 105-108) ซึ่งได้ประมวลทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่ใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมนี้เอาไว้แล้วสรุปว่า พฤติกรรมของมนุษย์มีสาเหตุได้ถึง 4 ประเภท คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ ที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical interaction) และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic interaction) เป็นลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำ ที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคลกับจิตลักษณะเดิมของเขา ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ในบุคคลนั้นขึ้น เช่น ทศนคติต่อสถานการณ์นั้นหรือต่อพฤติกรรมที่จะทำ ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ และความเชื่ออำนาจในตนในเรื่องนั้น เป็นต้น ซึ่งอาจวัดได้ในเชิงปริมาณ

การวิจัยนี้สนใจศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน เพียง 2 กลุ่ม คือ ปัจจัยสถานการณ์ทางสังคม โดยเลือกศึกษา 3 ตัวแปร คือ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 2) การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และ 3) การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน และปัจจัยด้านจิตลักษณะโดยเลือกศึกษา 3 ตัวแปร คือ 1) เอกลักษณะแห่งอีโก้ 2) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ 3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ต่อไปจะได้เสนอผลการศึกษาวรรณกรรมแต่ละตัวแปรเหล่านี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมไปตามลำดับ

2.1 สถานการณ์ทางสังคมกับพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

2.1.1 การอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

1) ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู ดวงเดือน พันธมนาวิน และงามตา วนินทานนท์ (2538 :3) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูว่า หมายถึงการที่ผู้ใกล้ชิดเด็ก มีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งทางด้านคำพูดและการกระทำ ซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อเด็ก ทั้งด้านความรู้สึกรและอารมณ์ของผู้กระทำ ตลอดจนเป็นการให้ผู้เลี้ยงดู สามารถจะให้รางวัลหรือลงโทษเด็กได้ เซียร์ และคณะ (Sears; et al. 1957 อ้างถึงใน อุษากร แซ่เหล้า 2550 : 38) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดวัยเด็ก ซึ่งจะมีผลบางประการต่อพฤติกรรมของเด็กในปัจจุบันและศักยภาพของการกระทำในอนาคต ดังนั้นพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลส่วนหนึ่งจึง

เป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ในสถาบันครอบครัวอันเป็นสถาบันทางสังคม อันดับแรกที่เด็กเป็นสมาชิก ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้เหมาะสมเพียงใดนั้น พ่อแม่จำเป็นต้องประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับการพัฒนาของเด็กในแต่ละวัยและในแต่ละสถานการณ์แวดล้อม

จากคำอธิบายเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูซึ่งได้เสนอไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่พ่อแม่ หรือผู้ใหญ่ ที่เป็นผู้ปกครองดูแลเด็ก แสดงความเกี่ยวข้องกับเด็กด้วยคำพูดและการกระทำ โดยสื่อความหมายทั้งด้านความรู้สึกละอารมณ์ของผู้กระทำ พฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดู

2) แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จะไม่เพียงพอแต่การรับถ่ายทอดทางพันธุกรรม หากแต่ต้องมีองค์ประกอบอีกประการหนึ่ง คือ การขัดเกลาทางสังคม (Socialization) สุพัตรา สุภาพ (2531: 8) นักจิตวิทยาพัฒนาการเชื่อว่าประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูจะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพของเด็ก ดังนั้น บิดา มารดา หรือผู้ใหญ่เลี้ยงดู จึงมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังบุคลิกภาพให้แก่เด็ก และอบรมให้เด็กแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามโอกาส อมราวดี ณ อุบล (2544: 61) และปริศนา คำชื่น (2540 : 15) ได้สรุปความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูว่าจะส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม รวมถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามแต่ละสังคม

รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดู นักจิตวิทยาหลายท่านได้ทำการวิจัยถึงลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามวิธีการและจุดประสงค์ของแต่ละงานวิจัย ดังเช่น ดวงเดือน พันธมนาวิน อรพินท์ ชูชม และงามดาว นินทานนท์ (2528 : 3 – 5) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามแบบสังคมไทยออกเป็น 5 ประเภท คือ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่บิดามารดาปฏิบัติต่อบุตรตน โดยแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ทุกข์สุขของบุตร มีความใกล้ชิดและได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับบุตร 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง บิดามารดาที่อธิบายให้เหตุผลแก่บุตร ในขณะที่มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตรหรือลงโทษบุตร 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การออกคำสั่งให้เด็กทำตามแล้วผู้ใหญ่คอยตรวจตราใกล้ชิดว่าทำตามที่ต้องการหรือไม่ ถ้าไม่ทำตามก็จะลงโทษเด็ก 4) การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษจิตมากกว่าทางร่างกาย หมายถึง บิดามารดาใช้วิธีลงโทษทางจิต หรือทางกายเมื่อบุตรทำผิด ซึ่งการลงโทษทางกายจะเป็นวิธีการปรับพฤติกรรม 5) การอบรมเลี้ยงดูให้พึ่งตนเองเร็ว หมายถึง การที่บิดามารดาเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเองหรือภายใต้การนำและฝึกฝนจากบิดามารดาหรือผู้ใหญ่เลี้ยงดู จากการศึกษา งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู พบว่ามีงานวิจัยหลายเรื่องพบผลตรงกันว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบ

รักสนับสนุนและใช้เหตุผล เป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะและพฤติกรรมที่ดีของเยาวชน เช่น ทศนคติ และพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ สุภาสิณี นุ่มเนียน (2546)

3) การวัดการอบรมเลี้ยงดู ได้มีผู้สร้างแบบวัดไว้ ดังนี้ กันตวรรณ มีสมสาร (2544) สร้างแบบสำรวจการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของตนเอง เป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า มีลักษณะเป็นข้อกระทงที่มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับจาก “ไม่ตรงเลย” ถึง “ตรงมาก” จำนวน 99 ข้อ โดยเรียงข้อกระทงของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบคละกัน คือ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่ มีค่าความเชื่อมั่น .81 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีค่าความเชื่อมั่น .85 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ มีค่าความเชื่อมั่น .83 และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีค่าความเชื่อมั่น .91 ต่อมาชัญญภรณ์ ทาริธาร (2548) ได้ใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธมนาวิน งามตา วณิชานนท์ และคณะ (2536) เดิมมีจำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็นแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน จำนวน 15 ข้อ และแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล จำนวน 15 ข้อ โดยดัดแปลงเลือกมาใช้ในการวิจัยเพียง 15 ข้อ มีมาตรวัด 6 หน่วยจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .89

จากการที่ได้ศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งมีหลายรูปแบบ ผู้วิจัยได้เลือกการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ซึ่งค่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดังกล่าวมาก จะมีจิตลักษณะ และพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูของดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2536) ซึ่งจิรวัดนา มั่นยืน และรุ่งทิพย์ สมานรักษ์ (2546) ได้นำมาปรับใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 เป็นแบบวัดที่ถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของมารดา (หรือผู้อบรมเลี้ยงดูนักเรียน) ในลักษณะว่าได้ให้คำอธิบายแสดงความรักใคร่ชื่นชม ตลอดจนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ หรือแก้ไขปัญหา แบบวัดนี้มีลักษณะเป็นข้อความประกอบมาตราประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 15 ข้อ

2.1.2 การมีตัวแบบเพื่อนที่ดีกับพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่าง

เหมาะสม

1) ความหมายของตัวแบบหรือแม่แบบ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530: 61) ได้ให้ความหมายตัวแบบ หรือแม่แบบไว้ว่า ตัวแบบหรือแม่แบบ หมายถึง สิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นบรรทัดฐานได้เป็นแบบอย่าง หรือตัวอย่างที่นำมาให้เห็นเพื่อเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบ และเพื่อเป็นแบบอย่างในการเลียนแบบ ตัวแบบมีหลายลักษณะ เช่น ตัวแบบที่เป็นชีวิตจริง ได้แก่ ตัวแบบที่มนุษย์เป็นผู้แสดงแบบ ฯลฯ ตัวแบบรูปสัญลักษณ์ ได้แก่ ตัวแบบภาพยนตร์ ตัวแบบทางโทรทัศน์ สำหรับกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แม่แบบนี้ แบนดูรา (Bandura 1977 : 22 – 29

อ้างถึงใน สุนันท์ ปรีชาชัยสุรัตน์ 2542 : 38) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนอันเกิดขึ้นจากการที่บุคคล ได้เห็นพฤติกรรมจากผู้อื่นและพฤติกรรมนั้น ๆ จะชี้นำพฤติกรรมของเขาได้ กระบวนการนี้เรียกว่า กระบวนการเรียนรู้ด้วยการสังเกต ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ ความสนใจ กระบวนการจำ การแสดงออก และการจูงใจ

2) แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยเกี่ยวกับตัวแบบ การใช้แม่แบบหรือตัวแบบ เป็นกลวิธีหนึ่งที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา ซึ่งได้เสนอแนวคิดที่สำคัญในการเรียนรู้ทางสังคมไว้ดังนี้ แบนดูรา Bandura (อ้างถึงในสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต 2539 : 253 – 254) แบนดูรา (Bandura) มีความเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนเรานั้น ไม่ได้เป็นผลมาจากการที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่เขาอยู่เท่านั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วยความคิดและความรู้สึกอีกด้วย ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 นี้ (พฤติกรรม สภาพแวดล้อม ปัจจัยส่วนบุคคล) จะมีลักษณะของการกำหนดซึ่งกันและกันอยู่ ถ้าปัจจัยใดเปลี่ยนแปลงไปอีกสองปัจจัยที่เหลือก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งแนวทางในการเสนอตัวแบบนี้จะพิจารณาในการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้เกิดความคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้นบางอย่าง ซึ่งความคาดหวังถึงผลที่เกิดขึ้นนี้เอง จะส่งผลทำให้บุคคลตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรม หรือไม่แสดงพฤติกรรม นั่นก็สรุปได้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา มีความเชื่อว่าการเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเรานั้น เกิดจากการสังเกตจากตัวแบบ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ที่ต้องอาศัยการลองผิดลองถูกเพราะนอกจากจะสูญเสียเวลาแล้วยังอาจมีอันตรายได้ ในบางพฤติกรรมในการเรียนรู้โดยการผ่านตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถที่จะถ่ายทอดทั้งความคิด และการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน และเนื่องจากคนเรานั้นใช้ชีวิตในแต่ละวันแต่ละสภาพแวดล้อมที่แคบ ๆ ดังนั้นการรับรู้เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของสังคมจึงผ่านมาจากประสบการณ์ของผู้อื่น โดยการได้ยินและได้เห็น โดยไม่มีประสบการณ์ตรงมาเกี่ยวข้อง คนส่วนมากรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของสังคมโดยผ่านทางสื่อแทบทั้งสิ้น

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากการสังเกตจากตัวแบบ จะแตกต่างจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เป็นบุคคล เช่น ผู้ใหญ่ เพื่อนหรือบุคคลที่น่าเชื่อถือ บุคคล จะเกิดการเลียนแบบซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

3) การวัดการมีตัวแบบเพื่อนที่ดี มีงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่าง โดยใช้แบบวัดดังนี้ สุมิตรา เจิมพันธ์ (2545) สร้างแบบวัดการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน ซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับการมีแบบอย่างทางด้านกรเรียนวิชาคณิตศาสตร์ การนำวิธีการเรียนมาจากเพื่อน ๆ เป็นต้น มีจำนวน 10 ข้อ เป็นมาตรประเมิน

รวมค่า 6 หน่วย มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .83 อังคณา เมตุลา (2546) สร้างแบบวัดแบบอย่างจากเพื่อน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า มีจำนวนข้อความ 10 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .81 ชนิธดา เกตุอำไพ (2549) สร้างแบบวัดที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนวัยรุ่น ลักษณะของแบบวัด เป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า มีระดับคำตอบ 4 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .89

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดการมีตัวแบบเพื่อนที่ดีของ อังคณา เมตุลา (2546) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น และมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยศึกษา ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 10 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .81

2.1.3 การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน

1) ความหมายของการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม เพราะการได้รับรู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ และส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งเร้ารอบตัว ได้มีผู้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้หลายท่าน คือ นุชบา สุธีธร (2546 : 366) กล่าวว่า การรับรู้เป็นกระบวนการเลือก รวบรวมและแปลผล หรือการตีความสารสนเทศ ซึ่งจัดเป็นสิ่งเร้าชนิดหนึ่งผ่านการรับสัมผัสของประสาทสัมผัสทั้งห้า อันได้แก่ การเห็น การได้กลิ่น การรับรส การรับสัมผัสทางกายและการได้ยิน การรับรู้เป็นส่วนกำหนดกรอบแนวคิดของมนุษย์ในการประเมินบุคคลและสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวและเป็นตัวกำหนดท่าที และพฤติกรรมการแสดงออกต่อสิ่งต่าง ๆ ของมนุษย์ ขณะที่สุรรัตน์ ตรีสกุล (2547:188) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึงกระบวนการในการให้ความสนใจและเลือกรับ การรวบรวมและจัดระบบ และการแปลความหมายหรือสร้างความหมายให้แก่ข้อมูลที่ได้รับ เพื่อให้เข้าใจความหมายของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมรอบตัว สอดคล้องกับ เสรี วงษ์มณฑา (2542 :17) ให้ความหมายการรับรู้เป็นกระบวนการที่มนุษย์เลือกที่จะรับรู้ สรุปลการรับรู้ ตีความหมายการรับรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่สัมผัส เพื่อที่จะสร้างภาพในสมองให้เป็นภาพที่มีความหมาย และมีความกลมกลืน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึงกระบวนการเลือก รวบรวมและแปลความหมายของสิ่งที่มาสัมผัส พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการแปลความหมายของสิ่งเร้าที่ได้รับสัมผัส ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า อันได้แก่ การเห็น การได้กลิ่น การรับรส การรับสัมผัสทางกาย และการได้ยิน

2) แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการได้รับข้อมูลข่าวสาร พฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารชีพแมนและคานุก (Schiffman and Kanuk 1994 :162 อ้างถึงในนันทพร พัชรพรพรรณ

(2545: 10) กล่าวว่าการรับรู้เป็นกระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลได้รับการเลือกสรร จัดระเบียบและตีความหมายข้อมูล เพื่อที่จะสร้างภาพที่มีความหมายเป็นภาพรวมขึ้นมา ขณะที่ วิลเบอร์ แชรรัมม์ (Schramm, W. 1960 :6 อ้างถึงใน สุรัตน์ ตรีสกุล (2547 : 188) กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการแปลความหมายของสิ่งที่พบ หรือสิ่งที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมรอบตัว กล่าวคือ เมื่อมนุษย์ได้รับสิ่งเร้าหรือข้อมูลผ่านทางประสาทรับรู้ทั้งห้า สิ่งเร้า หรือข้อมูลเหล่านั้นจะถูกส่งผ่านไปยังสมองซึ่งจะทำหน้าที่รวบรวม และแปลความหมายของสิ่งเร้าหรือข้อมูลที่ได้รับด้วยกระบวนการที่รวดเร็วและเกิดเป็นการรับรู้ ในประเทศไทย เสรี วงษ์มณฑา (2542 : 88) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการรับรู้มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเปิดรับข้อมูลที่ได้เลือกสรรเกิดขึ้นเมื่อผู้บริโภคนึกเปิดโอกาสให้ข้อมูลเข้ามาสู่ตัวเอง 2) การตั้งใจรับข้อมูลที่ได้เลือกสรร เกิดขึ้นเมื่อผู้บริโภคเลือกที่จะตั้งใจรับสิ่งกระตุ้นอย่างใดอย่างหนึ่ง 3) ความเข้าใจในข้อมูลที่ได้เลือกสรรแม้ว่าผู้บริโภคจะตั้งใจรับข่าวสารแต่มิได้หมายความว่าข่าวสารนั้นถูกตีความไปในทางที่ถูกต้องในขั้นตอนนี้จึงเป็นการตีความหมายข้อมูลที่ได้รับเข้ามาว่ามีความเข้าใจตามที่นักการตลาดกำหนดไว้หรือไม่ ถ้าเข้าใจก็จะนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป 4) การเก็บรักษาข้อมูลที่ได้เลือกสรร หมายถึง การที่ผู้บริโภคจดจำข้อมูลบางส่วนที่ได้เห็น ได้อ่าน ได้ยิน หลังจากเกิดการเปิดรับและเกิดความเข้าใจแล้ว ต่อมา บุษบา สุธีธร (2546 :367) กล่าวว่า กระบวนการรับรู้ เป็นกระบวนการสื่อสารภายในตัวเองที่ซับซ้อน และเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วใน 3 ขั้นตอนสำคัญ คือ ขั้นเกิดการกระตุ้นที่ประสาทสัมผัส (sensory stimulation occurs) ขั้นประสาทสัมผัสรวบรวมเรียบเรียงจัดการประมวลสิ่งเร้าที่เข้ามาสู่การรับรู้ (sensory stimulation is organized) และขั้นการแปลผลการประเมินหรือการให้ความหมายกับสิ่งเร้า นั้น ๆ (sensory stimulation is interpreted - evaluated)

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เป็นกระบวนการที่มนุษย์ใช้เชื่อมโยงการให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ การศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้ของมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมและการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมต่อไป

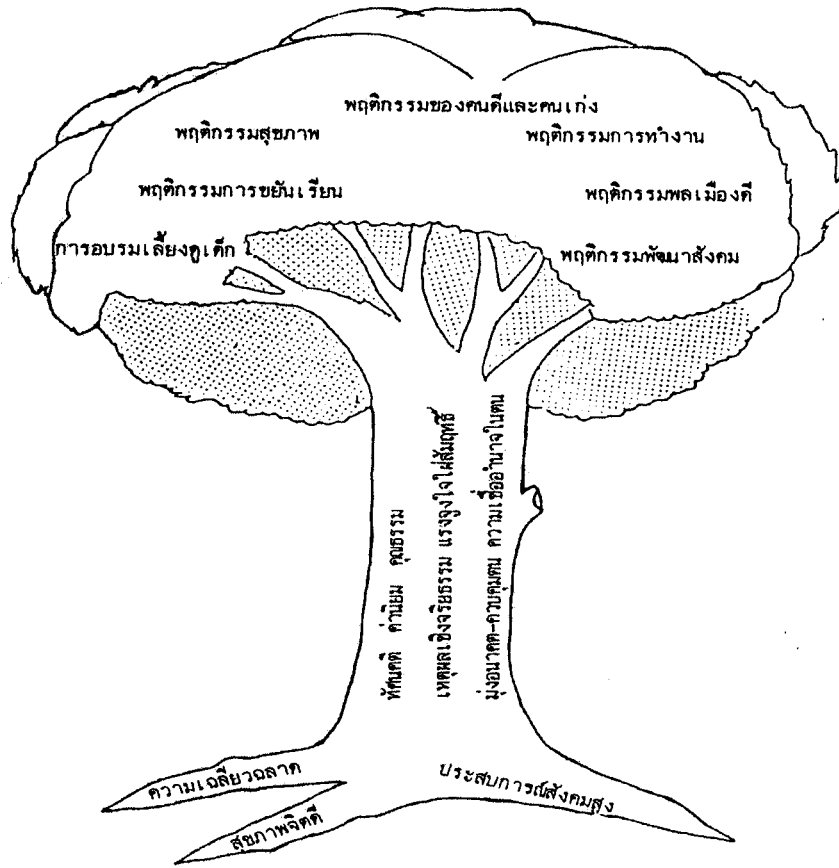
งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ งานวิจัยของ ประไพ จันทร์อิน(2549) ศึกษาการรับรู้และความต้องการข่าวสารประชาสัมพันธ์ห้องสมุดของนักศึกษาและอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ ภาคการศึกษาละ 1-3 ครั้ง หรือน้อยกว่าโดยรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด คิดเป็นเดือนละครั้ง เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของนักศึกษา และอาจารย์พบว่ามีการรับรู้แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขียวพร ศานติวิวัฒน์และคณะ (2548) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด พบว่าสื่อที่นักศึกษารับรู้การประชาสัมพันธ์มากที่สุด คือ เว็บไซต์ห้องสมุด ขณะที่ เพ็ญพิไล ประเสริฐสม (2542) ได้ศึกษาอนาคตภาพของการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าการให้บริการสนเทศทางอาชีพควรนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาให้บริการแก่นิสิต และการจัดให้บริการสนเทศทางอาชีพควรปฏิบัติในรูปของห้องสมุดอาชีพ มีคลังข้อมูลทันสมัย และมีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ปิยนตร รัตนสุทธิพรชัย (2550) ศึกษาแนวทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเปิดรับนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต กรณีศึกษาจำนวน 363 ตัวอย่าง พบว่าพฤติกรรมกรรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเปิดรับนักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต นักศึกษาสนใจข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาช่วงมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยเห็นป้ายผ้าป้ายโฆษณา ไปสเตอร์และได้รับแผ่นพับใบปลิวของมหาวิทยาลัยฯ ในสถานศึกษาเดิม นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเห็นและไม่เคยเข้าฟังการออกแนะแนวของมหาวิทยาลัยฯ และค้นหาข้อมูลการรับนักศึกษาทางอินเทอร์เน็ตหรือที่บ้าน

3) การวัดการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน เนื่องจากการวัดการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานยังไม่พบว่ามีกรสร้างไว้ ในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสร้างขึ้น โดยรายละเอียดในการสร้างแบบวัดจะกล่าวถึงต่อไปในขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

2.2 จิตลักษณะกับพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

ทฤษฎีที่สามารถนำมาใช้อธิบายปัจจัยด้านจิตลักษณะของพฤติกรรมกรของบุคคล ทฤษฎีหนึ่ง คือทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม (ดวงเดือน พันธมนาวิน 2538 : 2-9) ซึ่งสร้างจากผลการวิจัยเปรียบเทียบลักษณะทางจิตของผู้ที่มีพฤติกรรมอย่างหนึ่งในปริมาณที่แตกต่างกัน ทั้ง ๆ ที่ผู้กระทำเหล่านี้อยู่ในสถานการณ์เดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน จิตลักษณะในทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม ซึ่งพบว่าเป็นสาเหตุสำคัญด้านตัวผู้กระทำ ที่มีอยู่ 8 ประการซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ลักษณะที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรอีก 5 ประการเพื่อนำไปประกอบเป็นภาพต้นไม้อัจริยธรรม ลักษณะพื้นฐานทางจิต 3 ประเภทนี้ เป็นรากแก้วของต้นไม้อัจริยธรรม ได้แก่ สติปัญญา สุขภาพจิต และประสบการณ์ทางสังคม ส่วนจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรอีก 5 ประการ ซึ่งเป็นลำต้นของต้นไม้อัจริยธรรม ประกอบด้วย ความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน ทักษะคิด ค่านิยมที่ดีต่อพฤติกรรมกร และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ต่อมา ดวงเดือน พันธมนาวิน ได้ระบุเพิ่มเติมว่ามีเอกลักษณ์แห่งอีโก้ (Ego Identity) ซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญอีกหนึ่งตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรของเยาวชน ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีดั้งไม้จริยธรรมแสดงลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตที่นำไปสู่พฤติกรรมจริยธรรม
(ที่มา: ดวงเดือน พันธุนาวิน 2539)

จากการศึกษาวรรณกรรมต่าง ๆ พบว่าตัวแปรจิตลักษณะที่น่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน มีตัวแปรจิตลักษณะที่เลือกจากทฤษฎีดั้งไม้จริยธรรม 2 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนเอกลักษณ์แห่งอีโก้ ไม่ได้อยู่ในทฤษฎีดั้งไม้จริยธรรม แต่มีความเกี่ยวข้องกับการบรรลุดุติภาวะต่าง ๆ รวมทั้งทางอาชีพด้วย จึงควรให้เอกลักษณ์แห่งอีโก้เป็นตัวแปรที่ 3 ซึ่งสาระที่ได้จากการศึกษาแต่ละตัวแปรมีดังต่อไปนี้

2.2.1 เอกลักษณ์แห่งอีโก้ (Ego Identity) กับพฤติกรรมทางเลือกสาขางานที่เรียนได้ อย่างเหมาะสม

1) ความหมายเอกลักษณ์แห่งอีโก้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (254 :14) ได้ให้ความหมายเอกลักษณ์แห่งอีโก้ว่า หมายถึง โครงสร้างของบุคลิกภาพของบุคคลที่เกิดจากการรู้จักตนเองและการยอมรับตนว่ามีลักษณะที่คงที่และต่อเนื่องมาตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ ในขณะที่เดียวกัน บุคคลก็เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนตามที่สังคม และวัฒนธรรมของตนกำหนดไว้ และมองเห็นว่า ลักษณะความรู้ ความสามารถ และความต้องการของคนนั้น สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และคนรอบข้างทำให้เกิดความมั่นใจว่าตนจะสามารถ “ ทำทุกอย่างได้ดี ” ตามมาตรฐานของตนเอง และของสังคมไปพร้อมกัน นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน กล่าวว่า Identity หรือ เอกลักษณ์ คือ การรับรู้ความหมายที่เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นในบริบทของสังคม โดยการเรียนรู้เอกลักษณ์ของตนเองนี้ เป็นการแสดงความต่อเนื่องของพัฒนาการในอดีต สถานภาพปัจจุบันของอีโก้ และมีทิศทางกรนำไปใช้ในอนาคต ต่อมาจริยกุล ตรีสุวรรณ (2542) ได้ให้ความหมายของเอกลักษณ์แห่งตน (Ego Identity) หมายถึง โครงสร้างของบุคลิกภาพของนักเรียนที่เกิดจากการรู้จักและเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเองและมั่นใจในตนเอง ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการที่นักเรียนมีความไว้วางใจตนเอง และผู้อื่น มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดริเริ่มและมีความขยันหมั่นเพียร

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่าเอกลักษณ์แห่งอีโก้ (Ego Identity) หมายถึง โครงสร้างของบุคลิกภาพของบุคคล ที่เกิดจากการเข้าใจและยอมรับบทบาทหน้าที่ของตน มีความมั่นใจในตนเอง และมีการปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

2) แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยเกี่ยวกับ เอกลักษณ์แห่งอีโก้ ปัจจัยเชิงสาเหตุของพัฒนาการของเอกลักษณ์แห่งอีโก้ การที่บุคคลจะพัฒนาเอกลักษณ์แห่งอีโก้ได้เต็มที่เมื่ออายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นนั้น หนึ่งในสามสาเหตุที่อิริคสันระบุไว้ว่าสำคัญมาก คือ สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้ออำนวยในวัยเด็ก โดยเริ่มตั้งแต่แรกเกิดผู้ที่มิพบบาทสำคัญมากที่สุดต่อเด็ก คือ มารดา หรือผู้เลี้ยงดูเด็กและครอบครัวของเด็ก ต่อจากนั้น คือ ครู อาจารย์ และเพื่อนในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ตลอดจนสังคม

เอกลักษณ์แห่งอีโก้กับการเลือกเรียนต่อ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541: 34) ได้กล่าวถึงปัญหาสำคัญของการเลือกสาขาวิชาที่จะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา คือ การที่เยาวชนไม่สามารถจะตัดสินใจด้วยตัวเองได้ว่าตนควรจะเรียนต่อในสาขาวิชาใด เหตุเพราะขาดข้อมูลทั้งที่เกี่ยวกับความสนใจ ความอยาก ความต้องการ และความสามารถของตนเองและลักษณะของวิชาสาขาต่าง ๆ ที่จะเหมาะหรือไม่เหมาะกับตน ผู้ที่จะเลือกเรียนต่อด้วยตัวเองได้นั้นจะต้องมีการเตรียมการมาแต่ในวัยเด็กโตและวัยรุ่น ตามขั้นต่าง ๆ ที่ทฤษฎีของอิริคสัน (Erikson) ได้ระบุไว้

เป็นลำดับ ผู้ที่ขาดความมั่นคงทางจิตใจทางด้านนี้ ก็อาจจะไปเรียนสาขาวิชาที่ไม่เหมาะสมกับความถนัดของตน

คูจเคื่อน พันธุมนาวิณ และคณะ (2537) ได้ทำการวิจัย นิสิตปริญญาตรี ปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เป็นนิสิตชาย 76 คน นิสิตหญิง 220 คน (74 %) รวม 296 คน จาก 5 คณะ ทางด้านสังคมศาสตร์ อายุโดยเฉลี่ย 18 - 17 ปี โดยสร้างแบบวัดการเลือกเรียนวิชาเอก มีจำนวน 25 ข้อ มีมาตร 6 หน่วยประกอบทุกข้อ โดยให้นิสิตตอบว่า ในการเรียนวิชาเอกได้ตัดสินใจเลือกเรียนเองโดยสมัครใจเป็นไปตามความต้องการของตนเองมากเพียงใด และไม่ได้เลือกตามตลาดนิยม ตามเพื่อนหรือตามคำสั่งของผู้ใหญ่ โดยฝืนความคิดของตนเพียงใด แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .91 จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตอบแบบวัดนี้ของ นิสิตปี 1 ตามระดับเอกลักษณ์แห่งอีโก้ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ในกลุ่มนิสิตโดยรวม และในกลุ่มย่อยที่แบ่งตามฐานะ ระดับการศึกษาของมารดา และขนาดของครอบครัว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนิสิตโดยรวมนั้นพบผลอย่างเด่นชัดมากกว่า ถ้านิสิตมีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง จะเป็นผู้เลือกเรียนวิชาเอกโดยตนเองมากกว่า นิสิตที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้ต่ำ และพบผลดังกล่าวนี้ในกลุ่มที่แยกย่อยต่าง ๆ ทุกกลุ่ม

ในต่างประเทศได้มีการวิจัยนักศึกษาในวิทยาลัยแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกาที่ได้เข้าเรียนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 92 คน โดยมีการวัดพัฒนาการของเอกลักษณ์แห่งอีโก้ในปีแรกของการเข้าเรียน ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาที่อยู่ในสถานภาพของการแสวงหาเอกลักษณ์ในปีที่ 1 ของการเรียนในวิทยาลัย 80% จะเปลี่ยนแผนการเรียน โดยขอเปลี่ยนวิชาเอกจากวิศวกรรมศาสตร์ไปเป็นวิชาอื่น หรือลาออกไปเลย ส่วนนิตินในสถานภาพอื่นอีก 3 ประเภท มีน้อยกว่า 30% ที่ทำเช่นนี้ ในช่วงที่ทำการวิจัยนั้น นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้ออกไปจำนวนหนึ่ง นักวิจัยได้แบ่งผู้ติดตามสถานภาพแห่งอีโก้ แล้วพิจารณาผลการเรียนของนักศึกษาที่ออกทั้ง 4 ประเภทนี้ ผลปรากฏว่า นักศึกษาที่อยู่ในสถานภาพบรรลุเอกลักษณ์แต่ลาออกนี้เป็นผู้มีผลการเรียนดี แต่ผู้ที่ออกเช่นกัน แต่อยู่ในสถานภาพสับสน และสถานภาพปิดทางเอกลักษณ์ จะถูกให้ออกเพราะเรียนไม่ดีเสียมากกว่า (Waterman, & Waterman , 1972 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิณ 2541 :35)

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับเอกลักษณ์แห่งอีโก้ แสดงให้เห็นว่าเอกลักษณ์แห่งอีโก้มีความสัมพันธ์ หรือมีอิทธิพลกับการตัดสินใจเลือกแผนการเรียน หรือสาขาวิชา ผู้ที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง จะเป็นผู้เลือกสาขาวิชาด้วยตนเองได้มากกว่าผู้ที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้ต่ำ

3) การวัดเอกลักษณ์แห่งอีโก้ มีการศึกษาวิจัย ดังนี้ เสาวภา เบ็ญพันธุ์ทวี (2540) ได้สร้างแบบสอบถามเอกลักษณ์แห่งตน ซึ่งปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของอุษา ศรีจินดารัตน์ (2533) เป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ชนิด 6 คำตอบ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 ต่อมา เนาวรัตน์ เหลืองรัตนเจริญ (2541) ได้สร้างแบบสอบถามเอกลักษณ์แห่งตนจากแนวคิดของอีริกสัน (Erikson) ที่เสนอลักษณะอาการแสดงของความสำเร็จในการพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตน และความสับสนในบทบาท ที่ได้จากการพัฒนาเอกลักษณ์แห่งอีโก้ในช่วงวัยเด็ก เป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ชนิด 4 อันดับ มีข้อคำถามทั้งทางบวกและทางลบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 ศิริอร นพกิจ (2545) ได้สร้างแบบสอบถามเอกลักษณ์แห่งตน ซึ่งปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ อุษา ศรีจินดารัตน์ (2533) จำนวน 20 ข้อ เนื้อหาเกี่ยวข้องกับตนเอง เป็นการยอมรับตนเอง เข้าใจในตนเอง และรับรู้เกี่ยวกับตนเองว่าตนเองเป็นใคร ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดเอกลักษณ์แห่งอีโก้ของ ศิริอร นพกิจ (2545) ซึ่งปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ อุษา ศรีจินดารัตน์ (2533) จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

2.2.2 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรมทางเลือกสาขางานที่เรียนได้ อย่างเหมาะสม

1) ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มิสเชล (Mischel 1974 : 287 อ้างถึงในดวงเดือน พันธุมนาวิณ และคณะ 2529 : 99) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่าลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไกล และเล็งเห็นความสำคัญของผลดี และผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนการปฏิบัติเพื่อรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ในประเทศไทย บุญรับ สักคิมณี (2532) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถที่จะคาดการณ์ไกลและเห็นความสำคัญของผลดี และผลเสียที่จะเกิดในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ สามารถที่จะละเว้นการทำพฤติกรรมบางชนิด หรือความสามารถที่จะเริ่มกระทำพฤติกรรมที่จะต้องใช้ ความอดทนหรือเสียสละ และทำพฤติกรรมนั้น ได้อย่างมีปริมาณ และคุณภาพเหมาะสมเป็นเวลานานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้ ขณะที่ จักรวาล ภูวพันธ์ (2537: 38) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง เป็นลักษณะของการมองอนาคตของบุคคล การคาดการณ์ไกล การวางแผนเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในอนาคต และสามารถ

ตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสม มีความเพียรพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้และอดได้ รอได้ เพื่อความสำเร็จในอนาคต

จากความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนที่รวบรวมไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นความสามารถในการคาดการณ์ไกล ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนนั้นเป็นผู้ที่สามารถวางแผนเพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต มีแนวทางในการแก้ปัญหา มีความเพียรพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้และรู้จักการปฏิบัติให้เกิดการ อดได้ รอได้เพื่อความสำเร็จในอนาคต

2) แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัย เกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต เรย์เนอร์ (Raynor 1978 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธมนาวินและคณะ 2530) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะที่แตกต่างจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคคลใดที่มีลักษณะทั้ง 2 ประการนี้สูง ก็อาจคาดได้ว่าเขาจะมีพลังผลักดันให้กระทำการกิจกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันอย่างขยันขันแข็งที่สุด ผลงานนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของผลประโยชน์ที่จะได้รับในระยะยาว เช่น ขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อจะได้งานดีมีชีวิตก้าวหน้าและสบายในอนาคต ขณะที่มิสเชล (Mischel 1968 อ้างถึงในสุพิชญา ทองแท้ 2546 : 27) ได้กล่าวถึงการมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองว่า เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปรากฏการณ์ คือบุคคลจะต้องมีความต้องการผลในอนาคตมากกว่าผลในปัจจุบันแล้วดำเนินการเพื่อไปสู่เป้าหมายในอนาคต เช่น การอดได้ รอได้ ในประเทศไทยบุญรับ ศักดิ์มณี (2532 :7 - 8) กล่าวถึงความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต ว่าเป็นการคำนึงถึงอนาคตและควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางนั้น ๆ ทำให้บุคคลสามารถปรับวิธีการและเป้าหมายให้ถูกต้อง และสัมพันธ์กัน ขณะที่ประภาวรณ ศรีสรานนท์ (2546:16) กล่าวว่าลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคล เพราะบุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่คำนึงถึงอนาคต มีความเข้าใจในเรื่องของเวลา สามารถคาดหวังเกี่ยวกับเหตุการณ์ข้างหน้าได้

ความสำคัญของการควบคุมตน บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ได้กล่าวถึงความหมายของการควบคุมตน หมายถึงการรู้จักควบคุมบังคับตนเองให้สามารถทำงานอย่างขยันขันแข็ง ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น กระทำพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ละเว้นพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาได้โดยไม่ต้องอาศัยการควบคุมจากภายนอก ขณะที่ สุพิชญา ทองแท้ (2546 :27) กล่าวว่า การควบคุมตน หมายถึงความสามารถของบุคคลที่จะกระทำหรือละเว้นการกระทำบางอย่างที่ต้องใช้ความอดทน หรือเสียสละและสามารถกระทำพฤติกรรมนั้น ได้อย่างมีปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมเป็นเวลานานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้

จากความสำคัญของการควบคุมคนที่รวบรวมไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะควบคุมคนเป็นลักษณะการควบคุมบังคับตนเองที่จะละเว้นการกระทำบางชนิด เพื่อที่จะนำไปสู่ผลที่มีประสิทธิภาพในอนาคต

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : 126 - 131) ได้ทำการทดลองเสริมสร้างจิตลักษณะ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการของข้าราชการ พบว่าการฝึกการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานแบบมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง และกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงาน เพื่อประโยชน์ของหน่วยงาน และพบว่าลักษณะมุ่งอนาคต และความสามารถควบคุมตนเองของข้าราชการเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานราชการ และจากการวิจัยของมาลี วิทยารัตน (2540 : 70 - 75) ได้ศึกษาผลของการฝึกการมุ่งอนาคตแก่เด็กในสถานสงเคราะห์ บ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 126 คนที่มีอายุระหว่าง 9 - 18 ปี ผลการศึกษา พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกการมุ่งอนาคต มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก และในกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้นไปนั้นพบว่า กลุ่มวัยรุ่นตอนกลางมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่ากลุ่มวัยเด็กตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนที่รวบรวมไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่าง ๆ ผู้ที่ได้รับการฝึกการมุ่งอนาคตควบคุมคนจะเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน จะมีความมั่นใจในตนเอง สามารถคาดการณ์ และวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมายในอนาคตได้ เช่นเดียวกับนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนสูง จะสามารถเลือกสาขางานที่ตนมีความสนใจและความถนัด เพื่อการประกอบอาชีพที่ดีในอนาคตได้

3) การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน มีผู้สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนไว้ดังนี้ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ได้สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน เป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยงเท่ากับ .78 สุนันท์ ปรีชาชัยสุรัตน์ (2542) สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนเป็นแบบวัดชนิดมาตรประเมินรวมค่า 4 ระดับ จาก “จริง” ถึง “ไม่จริง” ข้อคำถามมี 12 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 ต่อมาลินดา สุวรรณดี (2543) ได้ปรับปรุงแบบวัดของดวงเดือน พันธมนาวินและคณะ ซึ่งประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความสามารถคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต และการอดได้ รอได้ของนักเรียนผู้ตอบ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการเรียน สุขภาพและการใช้เงิน จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยงเท่ากับ .76

การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของบุญรับ ตักคิมฉี (2532) ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตราวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .78 โดยเลือกมาใช้ในการวิจัยนี้ 10 ข้อ เมื่อคุณลักษณะของแบบวัดนี้แล้วผู้วิจัยเห็นว่าแบบวัดนี้สามารถนำมาใช้กับการวิจัยนี้ได้

2.2.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่าง

เหมาะสม

1) ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แมคเคลแลนด (McClelland 1953:110-111 อ้างถึงในวิรัชาม์ กุลเพิ่มทวีรัชต์ 2547:14) ให้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึงความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) หรือทำดีกว่าบุคคลอื่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความสำเร็จล้มเหลว ในประเทศไทย นวลละออ สุภาพล (2536 :30) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งบางครั้งเรียกว่า ความต้องการสัมฤทธิ์ผล หมายถึง พลังความต้องการของบุคคลในสิ่งที่ดีเยี่ยมมีความมานะบากบั่น พินฝ่าอุปสรรคในการทำงาน ต้องการความสำเร็จในการทำงานที่ยาก และทำได้ดีกว่าคนอื่น ๆ ฐวีธีแก้ปัญหามุ่งประสบความสำเร็จอย่างถาวร ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จึงเป็นผู้ที่ตั้งใจทำงานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง เห็นความสำคัญของงาน และคุณภาพของงานมากกว่า ลากยศ สรรเสริญ ซึ่งสอดคล้องกับ โสพิษ ปลอดเชียว (2546 :18) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึงความปรารถนา หรือความพยายามที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุผลสำเร็จ โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก หรือย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อมา ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ จิตลักษณะอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยให้บุคคลยอมรับที่จะทำงานอย่างมานะ อดทน เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

จากความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการ หรือความปรารถนาของบุคคลที่จะประสบความสำเร็จในงาน และเมื่อพบปัญหาที่ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก พยายามที่จะหาแนวทางแก้ไขปัญหา ให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่มีความพยายาม ตั้งใจทำงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง

2) แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไวนเนอร์ (Weiner 1972 :203 – 215 อ้างถึงใน วิรัชาม์ กุลเพิ่มทวีรัชต์ 2547:17)

ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ไว้ดังนี้ 1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลว ชอบเลือกงาน สลับซ้ำซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำ สิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ สุขสมร ประสิทธิภาพ และดวงเดือน พันธุมนาวิน (2533:25) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่า จะเป็นผู้ที่ไม่ ปฏิเสธปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน แต่จะมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา มีความอดสาหะ พากเพียร ไม่ยอมแพ้อุปสรรคที่ขัดขวางง่ายจนเกินไป

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่าการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน มีดังนี้ ประกายทิพย์ พิชัย (2539: 55-58) ศึกษาตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน คอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพใน ครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 และจากการวิจัยของ พวงพันธ์ ยศสระ (2542 : 53-57) ได้เปรียบเทียบผลของ การใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ กลุ่มทดลองที่ 2 ใช้สถานการณ์ จำลอง ผลการทดลองพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

จากแนวคิดและผลการศึกษาที่รวบรวม สรุปได้ว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเอง มีความอดทน ตั้งใจทำงาน และมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา โดยไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคต่าง ๆ เช่นเดียวกับนักเรียนที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูง เมื่อตัดสินใจเลือกแผนการเรียน หรือสาขางานแล้ว ก็จะไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการ เรียน มีความมุ่งมั่นที่จะเรียนให้ประสบความสำเร็จ

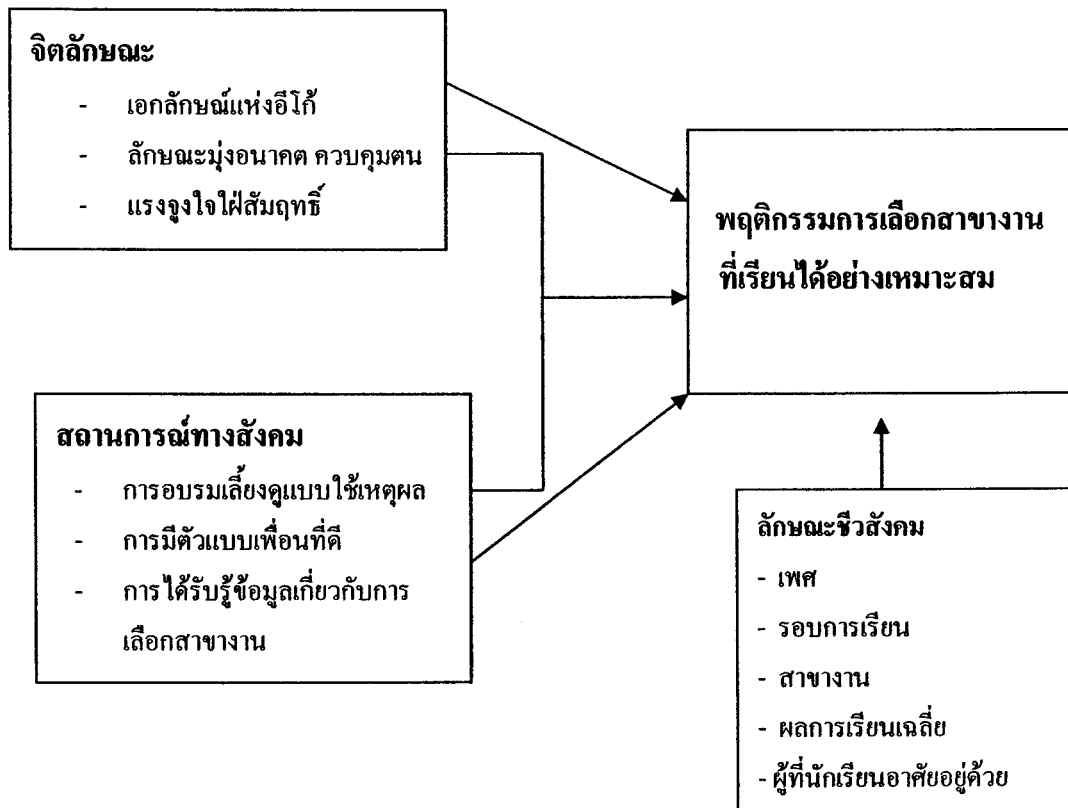
3) การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้มีผู้สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไว้ ดังนี้ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ได้แก้ไขและคัดแปลงมาจาก แบบวัดความมุ่งมั่นในการทำงานของบุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ลักษณะแบบวัดเป็นประเภทมาตร ประเมินรวมค่า 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 อติพร นฤนาทชีวิน (2547) สร้างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ จาก “ไม่จริงเลย” ถึง “จริงมากที่สุด” มีจำนวน 29 ข้อ

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 สุเมธ บุญมะยา (2547) สร้างแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ จาก “น้อยที่สุด” ถึง “มากที่สุด” จำนวน 41 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ได้แก้ไข และดัดแปลงมาจาก แบบวัดความมุ่งมั่นในการทำงานของบุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ลักษณะแบบวัดเป็นประเภทมาตรประเมินรวมค่า 10 ข้อ ประกอบด้วยข้อความทางบวก 9 ข้อ และข้อความทางลบ 1 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 ดังนั้น เมื่อดูลักษณะของแบบวัดนี้แล้วผู้วิจัยเห็นว่าแบบวัดนี้สามารถนำมาใช้กับการวิจัยนี้ได้

3. กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมทำให้สามารถเชื่อมโยงตัวแปรต่าง ๆ ที่สำคัญได้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยที่มีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมเป็นตัวแปรตาม หรือตัวแปรผล กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม เป็นตัวแปรอิสระ หรือตัวแปรเหตุ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและกำหนดแนวคิดของการวิจัย ทำให้สามารถตั้งสมมติฐานได้ 3 ประการ ดังนี้

4.1 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีตัวแบบเพื่อนที่ดีมาก และมีการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานมาก เป็นผู้ที่มีการตัดสินใจเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีตัวแบบเพื่อนที่ดีน้อย และมีการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานน้อย

4.2 นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีการตัดสินใจเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

4.3 กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ 3 ตัวแปร (เอกลักษณ์แห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์) และกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร (การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน) ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้มากกว่าตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว โดยตั้งเกณฑ์ความต่างไว้ที่ร้อยละ 5

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสัมพันธ์เปรียบเทียบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัย ประกอบด้วยนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1,528 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้จากประชากรแต่ละชั้นเรียนของโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย ซึ่งสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มจากแต่ละชั้นภูมิจำนวนใกล้เคียงกัน (เมื่อได้ข้อมูลจริงสัดส่วนได้คลาดเคลื่อนไปบ้าง) เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 จำนวน 177 คน ระดับชั้นปีที่ 3 จำนวน 162 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 339 คน

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2	733	177
2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3	795	162
รวม	1,528	339

2. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้มีตัวแปร และ นิยามปฏิบัติการของตัวแปรดังต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษามี 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

2.1.1 ตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ได้แก่

- 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
- 2) การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี
- 3) การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน

กลุ่มที่ 2 ตัวแปรจิตลักษณะ ได้แก่

- 1) เอกลักษณะแห่งอีโก้
- 2) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
- 3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.1.2 ตัวแปรตาม ตัวแปรตามของการวิจัยครั้งนี้ คือ พฤติกรรมการเลือกสาขางาน ที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.2 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

2.2.1 กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรนี้ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขา งาน ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

1) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่บิดามารดา หรือ ผู้ปกครองเด็กให้ความรักและการยอมรับเด็ก ให้ความใกล้ชิดสนิทสนมกับเด็ก และให้คำปรึกษา เมื่อเด็กมีปัญหาเมื่อทำความผิดก็ได้รับรางวัล และถูกลงโทษเมื่อทำผิด พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลให้ สิทธิในการตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา และคำแนะนำตามความ เหมาะสม ไม่เข้มงวด หรือควบคุมบังคับจนเกินพอดี การวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ใช้ แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ (2536) ซึ่งจริวิวัฒนา มั่นยืน และรุ่งทิพย์ สมานรักษ์ (2546) ได้นำมาปรับใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .87 เป็นแบบวัดที่ถาม เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของมารดา (หรือผู้อบรมเลี้ยงดูนักเรียน) ในลักษณะว่า ได้ให้คำอธิบายแสดง ความรักใคร่ชื่นชม ตลอดจนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ หรือแก้ไข้ปัญหา แบบวัดนี้มีลักษณะเป็น ข้อความประกอบมาตราประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 15

ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 15 - 90 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าพ่อแม่ใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าพ่อแม่ใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

2) การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี หมายถึง การที่มีเพื่อนร่วมชั้น หรือร่วมสถาบันที่มีพฤติกรรมเป็นแบบอย่าง อย่างดีและนักเรียนได้เลือกกระทำตามแบบอย่างนั้น ซึ่งได้แก่ การพูด ความคิด ความเชื่อ และการกระทำที่นักเรียนมีความชื่นชอบ การวัดการมีตัวแบบเพื่อนที่ดี ใช้แบบวัดที่สร้างโดย อังคณา เมตุลา (2546) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .81 แบบวัดนี้เป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วยจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แล้วมีมาตรวัดอีกชั้น โดยมีระดับของการทำตามแบบนั้นเพียงใด ตั้งแต่ มาก ปานกลาง น้อย คะแนนที่เป็นไปได้ คือ 10 ถึง 180 ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับแบบอย่างจากเพื่อนที่ดีมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับแบบอย่างจากเพื่อนที่ดีน้อย

3) การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกสาขางานที่ให้ออกเสนอหรือเผยแพร่โดยฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน หรือการได้รับสารสนเทศจากสื่อและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปพิจารณาตัดสินใจเลือกสาขางานได้อย่างเหมาะสมกับ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ซึ่งการรับรู้ข้อมูลมาจาก เอกสารเผยแพร่ การจัดนิทรรศการ การบรรยาย เป็นต้น การวัดการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .88 ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 15 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนมากแสดงว่าเป็นผู้ที่รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อยแสดงว่าเป็นผู้ที่รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานน้อย

2.2.2 กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ กลุ่มตัวแปรนี้ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ
เอกลักษณ์แห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1) เอกลักษณ์แห่งอีโก้ หมายถึง บุคลิกภาพของบุคคลที่เกิดจากการรู้จักตนเองและการยอมรับตนว่ามีลักษณะที่คงที่ และต่อเนื่องมาตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนตามที่สังคมและวัฒนธรรมของตนกำหนดไว้ มีความรู้ ความสามารถ และความ ต้องการสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและคนรอบข้าง การวัดเอกลักษณ์แห่งอีโก้ ใช้แบบวัดของศิริอร นพกิจ (2545) ได้สร้างแบบสอบถามเอกลักษณ์แห่งตน ซึ่งปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ อูษา ศรีจินคาร์ตัน (2533) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .84 ซึ่งเดิมประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อความ ได้นำมาปรับลดลงเหลือ 15 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย

จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้ต่ำ

2) *ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน* หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตรวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักอดได้รอได้อย่างเหมาะสม และสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรอรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบวัดของ บุญรับ สักคิมณี (2532) ค่าความเที่ยง เท่ากับ .78 ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราประเมินรวมค่าประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ

3) *แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์* หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปได้ด้วยดีโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความล้มเหลว มีการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตน มีความมานะบากบั่นในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบวัดของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .83 ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความ มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

2.2.3 *ตัวแปรตาม*

ตัวแปรตามในการวิจัยนี้ คือ พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม หมายถึง การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและแสดงออกซึ่งการเลือกเรียนในสาขางานใดสาขางานหนึ่งที่ตรงกับ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถพื้นฐานของตน อันส่งผลให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี การวัดพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมในครั้งนี้ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า จำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 20 – 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนมากแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมน้อย

2.2.4 ตัวแปรลักษณะชีวสังคมหรือภูมิหลัง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาลักษณะชีวสังคมหรือภูมิหลังของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังนี้

- 1) เพศ จำแนกเป็น เพศหญิง เพศชาย
- 2) รอบการเรียน จำแนกเป็น รอบเช้า (7.00 – 11.40 น.) รอบบ่าย (12.00 – 16.40 น.)
- 3) สาขางาน จำแนกเป็น สาขางานการบัญชี สาขางานการขาย สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขางานการประชาสัมพันธ์
- 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็น ผลการเรียนเฉลี่ย 1.00 -1.49, 1.50 - 1.99, 2.00 -2.49 , 2.50 - 2.99 , 3.00 - 3.49 , 3.50 - 4.00 รวม 6 เกรด
- 5) ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย จำแนกเป็น อาศัยอยู่กับพ่อแม่ อาศัยอยู่กับผู้อื่นตัวแปรดังกล่าวแต่ละตัวแปร วัดโดยข้อคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกแต่ละตัวแปร

3. เครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือวัดตัวแปรเป็นแบบสอบถามและแบบวัด ซึ่งแบ่งเป็น 8 ตอน ประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมหรือภูมิหลังของผู้ตอบ
- 2) แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
- 3) แบบวัดการมีตัวแบบเพื่อนที่ดี
- 4) แบบวัดการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน
- 5) แบบวัดเอกลักษณ์แห่งอีโก้
- 6) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
- 7) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 8) แบบวัดพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

3.1 การได้มาซึ่งเครื่องมือและลักษณะเครื่องมือ

แบบวัดตัวแปรทั้งหมดใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามการได้มาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แบบวัดที่มีผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพไว้แล้วมี 5 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล แบบวัดการมีตัวแบบเพื่อนที่ดี แบบวัดเอกลักษณ์แห่งอีโก้ แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มที่ 2 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้าง

ขึ้นเอง มี 2 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม และแบบวัดการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน รายละเอียดการสร้างและการหาคุณภาพของแต่ละแบบวัด มีดังนี้

3.1.1 แบบวัดที่มีผู้สร้างไว้แล้ว แบบวัดกลุ่มนี้มี 5 แบบวัด ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยของผู้อื่นมาใช้โดยมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่หนึ่งพิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามให้ตรงกับนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ทำการวิจัย ขั้นที่สองตรวจสอบความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ขั้นที่สาม นำแบบสอบถามไปรวมเป็นชุดเครื่องมือที่เตรียมไว้ใช้จริงในการวิจัย แบบวัดกลุ่มนี้ประกอบด้วย

1) **แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล** ผู้วิจัยใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2536) ซึ่งจิรวัดนา มั่นยืน และรุ่งทิพย์ สมานรักษ์ (2546) ได้นำมาปรับใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เป็นแบบวัดที่ถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของมารดา (หรือผู้อบรมเลี้ยงดูนักเรียน) ในลักษณะว่าได้ให้คำอธิบายแสดงความรักใคร่ชื่นชม ตลอดจนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหา แบบวัดนี้มีลักษณะเป็นข้อความประกอบมาตราประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 15 ข้อ ค่าคุณภาพแบบวัดรายข้อ (r) เท่ากับ .32 ถึง .79 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่า พ่อแม่ใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าพ่อแม่ใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย โดยในการวิจัยนี้ ใช้ชื่อแบบวัดว่า “แบบวัดการปฏิบัติจากพ่อแม่” ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น

ตัวอย่างแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล

คำชี้แจง ให้พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน มากน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย $\sqrt$ ลงบน _____ ซึ่งตรงกับระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ให้นักเรียนตอบคำถามแต่ละประโยค โดยนึกถึงผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด (จะเป็นพ่อหรือแม่ หรือคนอื่นที่แทนพ่อ แม่ก็ได้)

1. พ่อ แม่จะอธิบายเหตุผลเมื่อฉันทำผิดก่อนลงโทษเสมอ

 จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. พ่อ แม่ จะลงโทษฉันมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอารมณ์ของท่าน

 จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2) แบบวัดการมีตัวแบบเพื่อนที่ดี ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่สร้างโดย อังคณา เมตุลา (2546) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ใช้วัดแบบอย่างจากเพื่อนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยนี้ แบบวัดนี้เป็นประเภทมาตรประเมินรวมค่าประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วยจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แล้วมีมาตรวัดอีกชั้น โดยมีระดับของการทำตามแบบนั้นเพียงใด ตั้งแต่ มาก ปานกลาง น้อย ค่าคุณภาพแบบวัดรายข้อ (r) เท่ากับ .20 ถึง .79 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .84 ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับแบบอย่างจากเพื่อนที่ดีมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับแบบอย่างจากเพื่อนที่ดีน้อย ในการวิจัยนี้ใช้ชื่อแบบวัดว่า “ความสัมพันธ์กับเพื่อน” ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น

ตัวอย่างแบบวัดการมีตัวแบบเพื่อนที่ดี

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับเพื่อนร่วมชั้นหรือร่วมสถาบันของนักเรียน ครั้งแรกให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมาย $\surd$ ลงบน _____ ที่ตรงตามความเป็นจริงที่สุด ครั้งที่ 2 พิจารณานักเรียนทำตามแบบอย่างนั้นเพียงใด ตั้งแต่ มาก ปานกลาง ถึง น้อย แล้วขีดเครื่องหมาย $\surd$ ลงบน _____ ที่ตรงกับระดับที่นักเรียนปฏิบัติ

- ฉันมีเพื่อนที่มีความรับผิดชอบต่องานมาก

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

_____

มาก   ปานกลาง   น้อย

- ฉันมีเพื่อนทำงานอย่างตั้งใจ และกระตือรือร้น

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

_____

มาก   ปานกลาง   น้อย

3) แบบวัดเอกลักษณ์แห่งอีโก้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ ศิริอร นพกิจ (2545) ได้สร้างแบบสอบถามเอกลักษณ์แห่งตน ซึ่งปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ อุษา ศรีจินดารัตน์ (2533) จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตรประมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยนำมาปรับลดจำนวนข้อเหลือ 15 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .82 ค่าคุณภาพแบบวัดรายข้อ (r) เท่ากับ .24 ถึง .60 ผู้ที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้ต่ำ ในการวิจัยนี้ใช้ชื่อแบบวัดว่า “ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง” ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น

ตัวอย่างแบบวัดเอกลักษณ์แห่งอีโก้

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ ทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงบน _____ เหนือระดับที่ตรงกับความจริงหรือความรู้สึกของนักเรียนเพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ

- ฉันรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกของสังคมที่ฉันอยู่ในปัจจุบัน

 จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

- ฉันเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับความต้องการในชีวิต

 จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

4) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ บุญรับ สักคิมณี (2532) ลักษณะแบบวัดเป็นมาตรประมินรวมค่า เคิมประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” อนงค์ ทองเหม (2546) ได้นำแบบวัดไปทดลองใช้และเลือก 10 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบวัด 10 ข้อ ดังกล่าวมาใช้ ค่าคุณภาพแบบวัดรายข้อ (r) เท่ากับ .32 ถึง .57 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .79 นักเรียนที่ได้คะแนนสูง แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ ในการวิจัยนี้ใช้ชื่อแบบวัดว่า “ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต” ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

คำชี้แจง ขอให้พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับกรกระทำของนักเรียนเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย $\checkmark$ ลงบน _____ เหนือระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

- ฉันคิดว่าการทำความดีโดยขาดผู้รู้เห็น เป็นการกระทำที่สูญเปล่า

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

- การวางแผนล่วงหน้าเป็นการกระทำที่ไร้ประโยชน์ เพราะสิ่งต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

5) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยใช้แบบวัดของชวณชัย เชื้อสาธุชน (2546) ประกอบด้วยข้อความจำนวน 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยมีค่า (r) เท่ากับ .20 ถึง .55 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .69 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ในการวิจัยนี้ใช้ชื่อแบบวัดว่า “ความคิดและการทำงาน” ดังตัวอย่างข้อคำถาม เช่น

ตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง ขอให้พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย $\checkmark$ ลงบน _____ เหนือระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

- เมื่อฉันพบว่างานที่กำลังทำอยู่นั้นยาก ฉันจะเลิกทำโดยเร็ว

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

- ฉันสามารถทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้ติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยไม่เบื่อหน่าย

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

3.1.2 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แบบวัดกลุ่มนี้มีทั้งหมด 2 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการเลือกสาขา งานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม และแบบวัดการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน โดยแต่ละข้อคำถามในแต่ละแบบวัดประกอบด้วยข้อความและมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดดังกล่าวมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษารายละเอียดเนื้อหาของตัวแปรที่จะทำการวิจัยจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการเขียนนิยามปฏิบัติการ
- 2) สร้างแปลนของแบบวัด โดยสร้างประโยคข้อความภายใต้ขอบข่ายของเนื้อหาต่าง ๆ ตามนิยามปฏิบัติการ แบบวัดละ 20 ถึง 40 ข้อ โดยมีประโยคข้อความทั้งข้อบวกและข้อลบใกล้เคียงกัน
- 3) นำแบบวัดฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความ ความครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษา พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 4) นำแบบวัดฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงของเนื้อหา (content validity) โดยเลือกข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วย 2 ใน 3 ท่าน หรือเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5
- 5) ผู้วิจัยนำแบบวัดมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีการปรับปรุงข้อคำถามด้านความชัดเจน และความเหมาะสมของภาษา เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือ
- 6) ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้เบื้องต้น (Try out) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย จำนวน 60 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกโดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - total correlation : r)
- 8) นำผลการวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพแบบวัด โดยการปรับปรุงข้อความ หรือตัดทิ้งข้อความที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม คือ ค่า r ต่ำกว่า .20 แล้วคัดเลือกข้อคำถามตามจำนวนที่ต้องการ คือ 15 ข้อถึง 20 ข้อ ต่อแบบวัด จากนั้นหาค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient : α)

9) นำแบบวัดที่ผ่านการพัฒนาจนใช้งานได้ มาจัดทำเป็นเครื่องมือการวิจัย ฉบับสมบูรณ์ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมอีกครั้งก่อนที่ผู้วิจัยจะส่ง ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แบบวัดที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) แบบวัดพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม

ลักษณะแบบวัดเป็นประเภทมาตราประมินรวมค่า แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วยจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดที่ใช้ประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อ ค่า r เท่ากับ .29 ถึง .69 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .89 ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมมาก ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมน้อยในการวิจัยนี้ใช้ชื่อแบบวัดว่า “แบบวัดการเลือกสาขางานของนักเรียน” ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น

ตัวอย่างแบบวัดการเลือกสาขางานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเพียงใด แล้วใส่ เครื่องหมาย $\checkmark$ ลงบน _____ เหนือระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ก. ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก

- ฉันไม่ได้เลือกเรียนสาขางานตามความสนใจของฉัน

 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

- ฉันเลือกเรียนสาขางานตามความถนัดของฉัน

 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

(2) แบบวัดการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน ลักษณะแบบวัด เป็นแบบมาตราประมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 15 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่า r เท่ากับ .28 ถึง .75 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .88 ผู้ที่ได้คะแนนมากแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานน้อย ในการวิจัยนี้ใช้ชื่อ แบบวัดว่า “การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกสาขางานของนักเรียน” ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น

ตัวอย่างแบบวัดการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกสาขางานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเพียงใด แล้วใส่ เครื่องหมาย

✓ ลงบน _____ เหนือระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ก. การรับข้อมูลการเลือกสาขางานจากบริการในโรงเรียน

- ฉันมีโอกาสได้สำรวจความต้องการของตนเองจากบริการของฝ่ายแนะแนวก่อนตัดสินใจเลือกเรียนในสาขางานปัจจุบัน

 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

- ฉันเคยได้รับเอกสารเกี่ยวกับการเลือกสาขางานที่ฝ่ายแนะแนวเผยแพร่

 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

(3) ข้อคำถามลักษณะชีวสังคมหรือภูมิหลังของนักเรียน ข้อคำถามกลุ่มนี้อยู่ส่วนหน้าของชุดแบบวัดที่รวมทุกแบบวัด คำถาม 5 ข้อ คือ เพศ รอบการเรียน สาขางาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสมถึงภาคเรียนที่ 1 / 2551) ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย ในการวัดให้นักเรียนตอบโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างข้อคำถามลักษณะชีวสังคม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ

หญิง

ชาย

2. รอบการเรียน

เช้า

บ่าย

3. สาขางาน

บัญชี

การขาย

คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ประชาสัมพันธ์

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสมถึงภาคเรียนที่ 1 / 2551)

1.00 – 1.49

1.50 – 1.99

2.00 – 2.49

2.50 – 2.99

3.00 – 3.49

3.50 – 4.00

5. ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

พ่อ - แม่

ญาติ

เพื่อน

อื่น ๆ (ระบุ)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอหนังสือจากประธานกรรมการประจำสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนกรุงเทพมหานคร บัญชีวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ พบว่าแบบสอบถามที่สมบูรณ์มีทั้งหมด 339 ชุด จึงถือว่าจำนวนนักเรียนผู้ตอบ 339 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมมาได้นั้น เมื่อตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ มีดังนี้

5.1 สถิติเชิงบรรยาย คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัย (Range) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

5.2.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง (Three - Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และ 2 และถ้าพบความแปรปรวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's method)

5.2.2 การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 5 %

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย เป็น การศึกษาเพื่อมุ่งแสวงหาปัจจัยเชิงเหตุในด้านสถานการณ์ทางสังคม และด้านจิตลักษณะต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยแบ่งตัวแปรที่ศึกษา เป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) ตัวแปรปัจจัยเชิงเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคม มีทั้งหมด 3 ตัวแปร ได้แก่ การ อบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน 2) ตัวแปรปัจจัยเชิงเหตุด้านจิตลักษณะ มีทั้งหมด 3 ตัวแปร ได้แก่ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่ง อนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่ เรียนได้อย่างเหมาะสม 4) ตัวแปรลักษณะทางชีวสังคม หรือภูมิหลังของนักเรียน ประกอบด้วย เพศ รอบการเรียน สาขางาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ 3 ประการ ซึ่งได้เสนอไว้แล้วในบทที่ 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้เลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และ สมมติฐาน กล่าวคือ การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงบรรยาย คือร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัย (Range) การทดสอบ สมมติฐานที่ 1 และ 2 ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง (Three – Way Analysis of Variance) การทดสอบสมมติฐานที่ 3 ใช้สถิติวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) นอกจากนี้ยังมีการใช้สถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) การวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณ โดยคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

ลำดับต่อไปนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการพิจารณาลักษณะทาง ชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นเป็นการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การพบนัยสำคัญจากการ ทดสอบทางสถิติจะแสดงสัญลักษณ์ คือ *แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 **แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ ระดับ .01 *** แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเปอร์เซ็นต์ทำนายที่เกิน 5 เปอร์เซนต์ก็จะใช้ สัญลักษณ์ * ด้วย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 จากสาขางานต่าง ๆ 4 สาขางาน จำนวน 339 คน

เมื่อพิจารณา จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมและสถานภาพด้านต่าง ๆ เป็นดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะชีวสังคม

ลักษณะทางชีวสังคม	ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	339	100.00
หญิง	229	67.60
ชาย	110	32.40
รอบการเรียน	339	100.00
เช้า	214	63.10
บ่าย	125	36.90
สาขางาน	339	100.00
บัญชี	101	29.80
การขาย	91	26.84
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	95	28.02
ประชาสัมพันธ์	52	15.34
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA)	11	3.24
1.00 – 1.49	11	3.24
1.50 – 1.99	44	12.98
2.00 – 2.49	64	18.88
2.50 – 2.99	71	20.94
3.00 – 3.49	76	22.42
3.50 – 4.00	73	21.54

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะทางชีวสังคม	ค่าสถิติ	
ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย	339	100.00
พ่อ – แม่	273	80.53
ญาติ	30	8.85
เพื่อน	5	1.47
อื่น ๆ	31	9.15

จากตารางที่ 4.1 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างนักเรียนตามลักษณะทางชีวสังคมหรือภูมิหลัง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 67.60) เป็นนักเรียนรอบเช้า (ร้อยละ 63.10) มากกว่านักเรียนรอบบ่าย (ร้อยละ 36.90) นักเรียนเรียนสาขางานการบัญชี (ร้อยละ 29.80) การขาย (ร้อยละ 26.84) คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (ร้อยละ 28.02) มีจำนวนใกล้เคียงกัน นักเรียนที่เรียนสาขางานประชาสัมพันธ์มีเป็นจำนวนน้อย (ร้อยละ 15.34) กว่าสาขาอื่น นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนเกิน 2.00 (ร้อยละ 83.78) นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ (ร้อยละ 80.53)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยใช้สถิติ 2 ชนิด คือ สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบ 3 ทาง (Three – Way Analysis of Variance) และสถิติการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยจะวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้ คือ 1) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทางใน 2 รูปแบบ คือรูปแบบที่ 1 ใช้ตัวแปรอิสระกลุ่มสถานการณทางสังคม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน วิเคราะห์ในส่วนรวมของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม และองค์ประกอบแต่ละด้าน รูปแบบที่ 2 ใช้ตัวแปรอิสระกลุ่มจิตลักษณะ ได้แก่ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ วิเคราะห์ในส่วนรวมของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม และองค์ประกอบแต่ละด้าน รูปแบบที่ 3 ใช้ตัวแปรอิสระ ความพร้อมสถานการณทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรทางชีวสังคม (ซึ่งนำเข้าวิเคราะห์ครั้งละ 1

ตัวแปรจนครบ) 2) การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ โดยวิเคราะห์ทั้งแบบรวม (Total) และแบบก้าวหน้า (Forward) เป็นการเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ด้วยตัวแปรทำนายจำนวน 3 ชุด ผลการวิเคราะห์เสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมต่างกัน

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบที่หนึ่ง คือ พิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน ตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมซึ่งได้แก่ การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน

พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม หมายถึง การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและแสดงออกซึ่งการเลือกเรียนในสาขางานใดสาขางานหนึ่งที่ตรงกับความสนใจ ความถนัดและความสามารถพื้นฐานของตน อันส่งผลให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า จำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่างคือ 40 ถึง 120 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 81.20 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13.49 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 79.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์ นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า 79.00 แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมาก ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 79.00 ลงไป แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมน้อย

การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กให้ความรักและการยอมรับเด็ก ให้ความใกล้ชิดสนิทสนมกับเด็ก และให้คำปรึกษาเมื่อเด็กมีปัญหา เมื่อทำความดีก็ได้รับรางวัลและถูกลงโทษเมื่อทำผิด พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลให้สิทธิในการตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา และคำแนะนำตามความเหมาะสม ไม่เข้มงวด หรือควบคุมบังคับจนเกินพอดี ลักษณะของแบบวัดมีลักษณะเป็นข้อความประกอบมาตราประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 15 ข้อ พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่างคือ 31 ถึง 90 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 65.73 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.79 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 66.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์ นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า 66.00 แสดงว่านักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 66.00 ลงไป แสดงว่านักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี หมายถึง การที่มีเพื่อนร่วมชั้น หรือร่วมสถาบันที่มี พฤติกรรมเป็นแบบอย่างและนักเรียนได้เลือกกระทำตามแบบอย่างนั้น ซึ่ง ได้แก่ การพูด ความคิด ความเชื่อ และการกระทำที่นักเรียนมีความชื่นชอบ ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตรฐานประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แล้วมีมาตรวัดอีกชั้น โดยมีระดับของการทำตามแบบนั้นเพียงใด ตั้งแต่มาก ปานกลาง น้อย พิสัย ที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 11 ถึง 138 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 79.92 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 22.65 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 79.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐาน เป็นเกณฑ์นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า 79.00 แสดงว่านักเรียนเป็นผู้ที่ได้รับแบบอย่างจากเพื่อนที่ดี มาก ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 79.00 ลงไป แสดงว่านักเรียนได้รับแบบอย่างจากเพื่อนที่ดี น้อย

การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกสาขางานที่ให้ข้อเสนอแนะหรือเผยแพร่โดยฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน หรือ การได้รับสารสนเทศจากสื่อและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับ ไป พิจารณาคัดสินใจเลือกสาขางานได้อย่างเหมาะสมกับ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ซึ่ง การรับรู้ข้อมูลอาจมาจาก เอกสารเผยแพร่ การจัดนิทรรศการ การบรรยาย เป็นต้น ลักษณะแบบ วัดเป็นแบบมาตรฐานประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 15 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 22 ถึง 83 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 56.75 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.94 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 58.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า 58.00 แสดงว่านักเรียนเป็นผู้ที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานมาก ส่วนนักเรียนที่ได้ คะแนนตั้งแต่ 58.00 ลงไป แสดงว่านักเรียน เป็นผู้ที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานน้อย

ด้านตัวแปรตามของการวิเคราะห์จะทำการวิเคราะห์ในส่วนรวมของพฤติกรรม เลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม และองค์ประกอบแต่ละด้าน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความ ถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก 2) ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่ เลือก 3) ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และ 4) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมเลือกสาขางานที่ เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนโดยรวมและองค์ประกอบแต่ละด้าน พิจารณาจำแนกตามการ อบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยรวม และองค์ประกอบแต่ละด้าน พิจารณาตามสถานการณ์ทางสังคม 3 ประการ

พฤติกรรมกรรมการเลือก สาขางานและองค์ประกอบ	ค่าเอฟ (F)						
	การอบรมเลี้ยงดู	การมีตัวแบบ	การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับ	(ก) x (ข)	(ก) x (ค)	(ข) x (ค)	(ก) x (ข) x (ค)
	แบบใช้เหตุผล	เพื่อนที่ดี	การเลือกสาขางาน	(ก)	(ข)	(ค)	
การเลือกสาขางานฯ (รวม)	<1	<1	<1	7.17**	<1	<1	<1
ความถนัดความสนใจฯ	<1	<1	<1	3.68	<1	<1	<1
ความรู้ความสามารถฯ	<1	<1	<1	12.84***	<1	<1	<1
ความสุขในการเรียนฯ	2.03	<1	1.06	1.21	<1	<1	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฯ	<1	<1	<1	5.17*	<1	<1	<1

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์โดยใช้ พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยรวมเป็นตัวแปรตาม เมื่อจำแนกตามสถานการณ์ทางสังคมทั้ง 3 ด้าน ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนเมื่อพิจารณาตามสถานการณ์แต่ละด้าน แต่ได้พบนัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สถานการณ์ครั้งละ 2 ด้าน คือ การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการมีตัวแบบเพื่อนที่ดี ที่ระดับนัยสำคัญ .01 เมื่อได้ดำเนินการต่อ โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ได้ผลดังตารางที่ 4.3

ผลการวิเคราะห์โดยใช้องค์ประกอบกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมแต่ละด้านเป็นตัวแปรตาม พบว่า เมื่อจำแนกตามสถานการณ์ทางสังคมทั้ง 3 ด้าน ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนเมื่อพิจารณาตามสถานการณ์แต่ละด้าน แต่ได้พบนัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพบนัยสำคัญ.001 เมื่อใช้ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก เป็นตัวแปรตาม และพบนัยสำคัญ.05 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรตาม เมื่อได้ดำเนินการต่อโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ได้ผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยรวมของนักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการมีตัวแบบเพื่อนที่ดีต่างกัน

ตัวแปร		รหัส		(22)	(12)	(21)
			ค่าเฉลี่ย	81.00	83.96	84.30
การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี					
น้อย	น้อย	(11)	78.61	2.40	5.36**	5.69
มาก	มาก	(22)	81.00	-	2.96	3.30
น้อย	มาก	(12)	83.96	-	-	0.34
มาก	น้อย	(21)	84.30	-	-	-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

หมายเหตุ ความต่างของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระหว่างกลุ่ม (11) กับ (21) ไม่มีนัยสำคัญ ขณะที่กลุ่ม (11) กับ (12) มีนัยสำคัญ อาจเป็นเพราะค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่แตกต่างกัน (S (11) = 12.66 , S (12) = 13.83 , S (21) = 18.24)

จากตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยรวมของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและการมีตัวแบบเพื่อนที่ดีต่างกัน สาระสำคัญที่พบ คือ ในกลุ่มผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยถ้ามีตัวแบบเพื่อนที่ดีมากจะมีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่าผู้มีตัวแบบเพื่อนที่ดีน้อย

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการมีตัวแบบเพื่อนที่ดีต่างกัน

ตัวแปร		รหัส		(22)	(12)	(21)
			ค่าเฉลี่ย	20.17	21.04	21.55
การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี					
น้อย	น้อย	(11)	19.51	0.66	1.53**	2.04
มาก	มาก	(22)	20.17	-	0.87	1.38
น้อย	มาก	(12)	21.04	-	-	0.51
มาก	น้อย	(21)	21.55	-	-	-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

หมายเหตุ ความต่างของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระหว่างกลุ่ม (11) กับ (21) ไม่มีนัยสำคัญ ขณะที่กลุ่ม (11) กับ (12) มีนัยสำคัญ อาจเป็นเพราะค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่แตกต่างกัน ($S(11) = 3.36$, $S(12) = 4.04$, $S(21) = 5.28$)

จากตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือกของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการมีตัวแบบเพื่อนที่ดีต่างกัน พบว่ามีผลสอดคล้องกับการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวมของนักเรียน (ตารางที่ 4.3) คือ ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ถ้ามีตัวแบบเพื่อนที่ดีมาก จะมีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่าผู้ที่มีตัวแบบเพื่อนที่ดีน้อย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและการมีตัวแบบเพื่อนที่ดีต่างกัน เมื่อวิเคราะห์ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe) แล้วไม่พบนัยสำคัญของความแตกต่างคู่ใดเลย จึงไม่นำเสนอ ณ ที่นี้ แต่ได้เสนอไว้ในภาคผนวก (ตารางเพิ่มเติม ภาคผนวก)

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนของตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน สาระสำคัญที่พบ คือ นักเรียนที่เลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยที่มีตัวแบบเพื่อนที่ดีมาก ผลดังกล่าวพบในพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลวิจัยดังกล่าวเป็นประเด็นความรู้ใหม่ แต่ไม่พบผลที่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ข้อ 1 ที่ว่า “นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มี

ตัวแบบเพื่อนที่ตีมาก และมีการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานมาก เป็นผู้ที่มียุติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีตัวแบบเพื่อนที่ตีน้อย และมีการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานน้อย”

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนที่มีจิตลักษณะที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบที่สอง คือ พิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนตามตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะ ได้แก่ เอกลักษณ์แห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เอกลักษณ์แห่งอีโก้ หมายถึง บุคลิกภาพของบุคคลที่เกิดจากการรู้จักตนเองและการยอมรับตนว่ามีลักษณะที่คงที่ และต่อเนื่องมาตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนตามที่สังคมและวัฒนธรรมของคนกำหนดไว้ มีความรู้ ความสามารถ และความต้องการสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและคนรอบข้าง ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราประเมินรวมค่าประกอบด้วยข้อความ 15 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วยจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 38 ถึง 89 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 64.95 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.53 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 65.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า 65.00 คะแนน แสดงว่านักเรียนมีเอกลักษณ์แห่งตนสูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 65.00 คะแนนลงไป แสดงว่านักเรียนมีเอกลักษณ์แห่งตนต่ำ

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเล็งเห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักอดได้รอได้อย่างเหมาะสม และสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรอรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนใช้แบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่าประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 11 ถึง 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 37.80 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.50 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 38.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์ นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า 38.00 คะแนน แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนน 38.00 ลงไป แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปได้ด้วยดีโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความล้มเหลว มีการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความ

สามารถของตน มีความมานะบากบั่นในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ลักษณะแบบวัดเป็นมาตรฐานประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรฐานวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 27 ถึง 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.50 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.52 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 42.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์ นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า 42.00 คะแนน แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 42.00 ลงไป แสดงว่านักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

การวิเคราะห์ในประเด็นนี้จะทำการวิเคราะห์ในส่วนรวมของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม จากนั้นจะวิเคราะห์องค์ประกอบแต่ละด้าน ได้แก่ 1) ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก 2) ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก 3) ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และ 4) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม โดยรวม และองค์ประกอบแต่ละด้าน พิจารณาตามจิตลักษณะ 3 ประการ

ค่าเอฟ (F)							
พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางาน และองค์ประกอบ	เอกลักษณะ แห่งอีโก้ (ก)	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ข)	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ (ค)	(ก) x (ข)	(ก) x (ค)	(ข) x (ค)	(ก) x (ข) x (ค)
การเลือกสาขางานฯ (รวม)	14.51***	16.59***	17.31***	<1	<1	<1	<1
ความถนัดความสนใจฯ	12.85***	4.09*	5.41*	<1	<1	<1	<1
ความรู้ความสามารถฯ	7.20**	8.70**	14.55***	<1	<1	1.02	<1
ความสุขในการเรียนฯ	12.13***	16.06***	18.02***	<1	<1	<1	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฯ	4.92*	18.10***	9.91**	<1	<1	<1	<1

จากตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามจิตลักษณะ 3 ด้าน คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบนัยสำคัญของความแปรปรวนตั้งแต่ระดับ .05 ถึงระดับ .001 แต่ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะ ครั้งละสองด้านหรือครั้งละสามด้าน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบที่แบ่งตามตัวแปรอิสระเป็นดังตารางที่ 4.6 ซึ่งพบว่าในพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม

โดยรวม ผู้มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง มีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 86.53$) มากกว่า ผู้ที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้ต่ำ ($\bar{X} = 77.49$) ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนสูง จะมีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 89.30$) มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนต่ำ ($\bar{X} = 79.20$) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 87.33$) มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ($\bar{X} = 77.43$)

ผลการวิเคราะห์โดยพิจารณาพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม (เป็นตัวแปรตาม) รายด้าน ก็ได้พบทำนองเดียวกัน (ดังตารางที่ 4.5 และ 4.6)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยรวม และองค์ประกอบแต่ละด้านของกลุ่มนักเรียนเปรียบเทียบตามจิตลักษณะ

พฤติกรรมการเลือกสาขา งานและองค์ประกอบ	เอกลักษณ์แห่งอีโก้		ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมคน		แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	
	สูง	ต่ำ	สูง	ต่ำ	สูง	ต่ำ
การเลือกสาขางานฯ (รวม)	86.53	77.49	89.30	79.20	87.33	77.43
ความถนัดความสนใจฯ	22.17	19.45	22.28	20.14	21.98	19.69
ความรู้ความสามารถฯ	21.56	19.34	22.09	19.80	21.95	19.21
ความสุขในการเรียนฯ	22.09	19.84	23.00	20.21	22.53	19.67
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฯ	20.71	18.87	21.93	19.06	20.87	18.86

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนของตัวแปรจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน สาระสำคัญที่พบ คือ นักเรียนที่เลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ 1) นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง ผลดังกล่าวพบในพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนสูง ผลดังกล่าวพบในพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ผลดังกล่าวพบในพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งกล่าวว่า “นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมสูงกว่า นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ” เพียงบางส่วน

2.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิต และลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบที่สาม คือ การพิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร และ 1 กลุ่มตัวแปร คือ ความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิต และกลุ่มตัวแปรลักษณะทางชีวสังคม

ความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม เป็นองค์ประกอบของตัวแปรอิสระที่เป็นสถานการณ์ทางสังคม 3 ด้าน คือ การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน นักเรียนที่มีองค์ประกอบสถานการณ์ทางสังคมโดยรวม 3 ด้านสูง แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมมาก ส่วนนักเรียนที่มีองค์ประกอบสถานการณ์ทางสังคม 3 ด้านต่ำ แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมน้อย

ความพร้อมทางจิต เป็นองค์ประกอบของตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะ 3 ด้าน คือ เอกลักษณ์แห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นักเรียนที่มีองค์ประกอบจิตลักษณะ 3 ด้านสูง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความพร้อมทางจิตมาก ส่วนนักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะ 3 ด้านต่ำ แสดงว่านักเรียนมีความพร้อมทางจิตน้อย

ลักษณะทางชีวสังคม หมายถึง ตัวแปรที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับตัวของนักเรียน มี 5 ตัวแปร คือ เพศ รอบการเรียน สาขางาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

ตัวแปรตามของการวิเคราะห์ คือพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนโดยรวมและองค์ประกอบ 4 ด้าน โดยจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม พิจารณาตามความพร้อมทางจิต ความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้
อย่างเหมาะสมของนักเรียนจำแนกตาม ความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อม
ทางจิต และลักษณะทางชีวสังคม

ค่าเอฟ (F)							
ลักษณะชีวสังคม	ความพร้อม	ความพร้อม	(ก) x (ข)	(ก) x (ค)	(ข) x (ค)	(ก) x (ข) x (ค)	
(ก)	สถานการณ์ (ข)	ทางจิต (ค)					
เพศ	3.14	<1	53.16***	3.76	<1	3.21	<1
รอบการเรียน	1.78	<1	59.83***	1.07	<1	2.34	<1
ผลการเรียน	16.88***	5.56*	18.48***	2.86	2.04	<1	3.64
อยู่กับพ่อแม่	<1	<1	52.26***	2.60	<1	2.99	1.87

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ได้พบว่า คะแนนพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้
อย่างเหมาะสมของนักเรียนแปรปรวนไปตามระดับผลการเรียนที่ระดับนัยสำคัญ .001 แปรปรวน
ไปตามความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม 1 ใน 4 ครั้งของการวิเคราะห์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และ
แปรปรวนไปตามความพร้อมทางจิตทุกครั้งของการวิเคราะห์ที่ระดับนัยสำคัญ .001 ผลที่ได้พบ
นัยสำคัญ ดังกล่าว เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบเป็นดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของกลุ่มเปรียบเทียบ
ความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิต และลักษณะทางชีวสังคม

ความพร้อมสถานการณ์		ความพร้อมทางจิต		ลักษณะชีวสังคม	
สูง	ต่ำ	สูง	ต่ำ	สูง	ต่ำ
-	-	147.53	140.50	เพศ	-
-	-	145.39	145.17	รอบการเรียน	-
203.25	200.82	147.63	140.85	ผลการเรียน	83.86
-	-	148.98	144.35	อยู่กับพ่อแม่	-

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า
นักเรียนที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมสูง มีพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่าง
เหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมต่ำ นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิต
สูง มีพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิต

ต่ำ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพฤติกรรมกาเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนพิจารณาความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมร่วมกับความพร้อมทางจิต และลักษณะทางชีวสังคม พบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมกาเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม เค่นชัด คือ นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนอิทธิพลของสถานการณ์ทางสังคมพบเพียงแนวโน้ม

2.4 ผลการเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมกาเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมกาเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน โดยการวิเคราะห์สมการการทำนายซึ่งจะใช้ตัวทำนายทั้งสิ้น 3 ชุด 6 ตัวแปร ในชุดที่หนึ่งมี 3 ตัวแปร ซึ่งเป็นสถานการณ์ทางสังคม คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน ชุดที่สองมี 3 ตัวแปร ซึ่งเป็นจิตลักษณะ คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่สามมี 6 ตัวแปร ซึ่งเป็นการรวมชุดที่หนึ่งกับชุดที่สองเข้าด้วยกัน ตัวแปรทุกตัวมีค่าต่อเนื่อง จุดมุ่งหมาย คือ เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายของตัวทำนายชุดที่สามว่าจะทำนายได้มากกว่าชุดที่หนึ่ง หรือชุดที่สองตามลำพังเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างเท่ากับ 5 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) แบบก้าวหน้า (forward) ของตัวทำนายครั้งละชุดต่อตัวถูกทำนาย (พฤติกรรมกาเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม) โดยกระทำทั้งพฤติกรรมโดยรวม และพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก
- 2) ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก
- 3) ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และ
- 4) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้ผลการวิเคราะห์เป็นดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมทางเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม และพฤติกรรมตามองค์ประกอบ 4 ด้าน โดยมีตัวทำนาย 3 ชุด จำนวน 6 ตัวแปร

พฤติกรรมทางเลือกสาขางาน และองค์ประกอบ	ตัวทำนายชุดที่ 1 (1-3)			ตัวทำนายชุดที่ 2 (4-6)			ตัวทำนายชุดที่ 3 (1-6)		
	ตัวทำนาย สำคัญ	ค่าเบต้า	เปอร์เซ็นต์ ทำนายรวม	ตัวทำนาย สำคัญ	ค่าเบต้า	เปอร์เซ็นต์ ทำนายรวม	ตัวทำนาย สำคัญ	ค่าเบต้า	เปอร์เซ็นต์ ทำนายรวม
การเลือกสาขางาน (รวม)	1,2	.18, .16	6.9	6,4,5	.30, .24, .24	30.8	6,4,5	.30, .24, .24	30.8
ความถนัดความสนใจ	1	.14	1.9	4,5,6	.20, .20, .15	15.6	4,5,6,3	.21, .21, .13, .12	16.9
ความรู้ความสามารถ	1,2	.17, .13	5.3	6,4,5	.35, .24, .11	27.4	6,4,5	.35, .24, .11	27.4
ความสุขในการเรียน	1,2	.23, .14	8.6	6,5,4	.34, .22, .17	27.3	6,5,1,4	.33, .22, .13, .14	28.7
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1,2	.15, .12	4.4	5,6,4	.28, .19, .17	20.1	5,6,4	.28, .19, .17	20.1

ตัวทำนายชุดที่ 1 1: การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 2: การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี 3: การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน
ตัวทำนายชุดที่ 2 4: เอกลักษณะแห่งอีโก้ 5: ลักษณะมุ่งอนาคตความคุมตน 6: แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ตัวทำนายชุดที่ 3 ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 รวมกัน

จากตารางที่ 4.9 พบว่าตัวทำนายชุดที่หนึ่ง มี 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม (รวม) ของนักเรียนได้ 6.9 % ตัวทำนายสำคัญ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี (ค่า β เท่ากับ .18, .16 ตามลำดับ) พฤติกรรมที่ทำนายได้สูงสุด คือ ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก 8.6 % ตัวทำนายสำคัญ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี (ค่า β เท่ากับ .23, .14 ตามลำดับ) พฤติกรรมด้านที่ทำนายได้ต่ำสุด คือ ความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก 1.9 % ตัวทำนายสำคัญ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (ค่า β เท่ากับ 1.9)

ตัวทำนายชุดที่สอง ซึ่งมี 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรจิตลักษณะ 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ 30.8 % ตัวทำนายสำคัญ คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ค่า β เท่ากับ .30, .24, .24 ตามลำดับ) พฤติกรรมที่ทำนายได้สูงสุด คือ ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก 27.4 % ตัวทำนายสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เอกลักษณะแห่งอีโก้ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ค่า β เท่ากับ .35, .24, .11 ตามลำดับ) พฤติกรรมด้านที่ทำนายได้ต่ำสุด คือ ความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก 15.6 % ตัวทำนายสำคัญ คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่า β เท่ากับ .20, .20, .15 ตามลำดับ)

ตัวทำนายชุดที่สาม เป็นตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะ มี 6 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ 30.8 % ตัวทำนายสำคัญ คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ค่า β เท่ากับ .30, .24, .24 ตามลำดับ) พฤติกรรมที่ทำนายได้สูงสุด คือ ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก 28.7% ตัวทำนายสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และเอกลักษณะแห่งอีโก้ (ค่า β เท่ากับ .33, .22, .13, .14 ตามลำดับ) พฤติกรรมด้านที่ทำนายได้ต่ำสุด คือ ความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก 16.9 % ตัวทำนายสำคัญ คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน (ค่า β เท่ากับ .21, .21, .13, .12 ตามลำดับ)

ผลการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายชุดที่ 3 กับชุดที่ 1 และ 2 พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ทำนายได้ดีกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 แต่ไม่ดีกว่าตัวทำนายชุดที่ 2 (คือทำนายได้มากกว่าไม่เกิน 5%) ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวมและองค์ประกอบแต่ละด้านของนักเรียน โดยตัวทำนาย 3 จุด 6 ตัวแปร

พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางาน และองค์ประกอบ	เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม			
	ตัวทำนายจุดที่ 1 (สถานการณ์ ⁴)	ตัวทำนายจุดที่ 2 (จิตลักษณะ)	ตัวทำนายจุดที่ 3 (จุดที่ 1 + จุดที่ 2)	เปอร์เซ็นต์ แตกต่าง
การเลือกสาขางานฯ (รวม)	6.9	30.8	30.8	0
ความถนัดความสนใจฯ	1.9	15.6	16.9	1.3
ความรู้ความสามารถฯ	5.3	27.4	27.4	0
ความสุขในการเรียนฯ	8.6	27.3	28.7	1.4
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฯ	4.4	20.1	20.1	0

ตัวทำนายจุดที่ 1 1 : การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 2 : การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี 3 : การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน
ตัวทำนายจุดที่ 2 4 : เอกลักษณ์แห่งฮีโร่ 5 : ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน 6 : แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ตัวทำนายจุดที่ 3 จุดที่ 1 และจุดที่ 2 รวมกัน

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน ซึ่งใช้ตัวแปรทำนายจุดที่ 3 จำนวน 6 ตัวแปร ผลดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 เปอร์เซนต์ทำนายรวม และตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวมและองค์ประกอบแต่ละด้าน

พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางาน และองค์ประกอบ	เปอร์เซนต์ ทำนายรวม	ตัวทำนาย ที่สำคัญ	ค่าเบต้าของตัว ทำนายที่สำคัญ
การเลือกสาขางานฯ (รวม)	30.8	4,6,5	.24,.30,.24
ความถนัดความสนใจฯ	16.9	4,5,6,3	.21,.21,.13,.12
ความรู้ความสามารถฯ	27.4	6,4,5	.35,.24,.11
ความสุขในการเรียนฯ	28.7	6,5,1,4	.33,.22,.13,.14
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฯ	20.1	5,6,4	.28,.19,.17

ตัวแปรทำนาย 1 : การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 2 : การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี 3 : การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน
4 : เอกลักษณ์แห่งฮีโร่ 5 : ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน 6 : แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากตารางที่ 4.11 ผลการทำนายโดยตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งมี 6 ตัวแปร ตัวแปรที่สำคัญซึ่งสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน (รวม) ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม คือ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 2) การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี 3) การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน 4) เอกลักษณะแห่งอีโก้ 5) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 6) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เปอร์เซ็นต์ทำนาย 30.8% (ค่า β เท่ากับ .18, .16, .30, .24, .24, .30, .24, .24 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาพฤติกรรมรายด้านพบว่า พฤติกรรมที่มีการทำนายได้สูงสุด คือ ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก ตัวทำนาย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และเอกลักษณะแห่งอีโก้ เปอร์เซ็นต์ทำนาย 28.7% (ค่า β เท่ากับ .33, .22, .13, .14 ตามลำดับ) พฤติกรรมด้านที่ทำนายได้ต่ำสุด คือ ความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ตัวทำนาย คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน เปอร์เซ็นต์ทำนาย 16.9% (ค่า β เท่ากับ .21, .21, .13, .12 ตามลำดับ) และตัวแปรที่พบว่าทำนายได้บ่อย คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน ด้วยตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะและกลุ่มสถานการณ์ทางสังคม (จำนวน 3 ชุด 6 ตัวแปร) ได้ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมได้ดีกว่ากลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ทั้งพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม และพฤติกรรมองค์ประกอบแต่ละด้าน

2. กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ รวม 6 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม (โดยรวม) ได้ 30.8% พฤติกรรมที่มีการทำนายได้สูงสุด คือ ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก(28.7%) ตัวทำนายที่สำคัญที่สุดและรองลงมาของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

3. จากการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม พบว่าตัวทำนายชุดที่ 3 ทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมได้ดีกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 แต่ไม่ดีกว่าตัวทำนายชุดที่ 2 จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ว่า “กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ 3 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน ได้มากกว่าตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว”

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบศึกษาเชิงสัมพันธ์เปรียบเทียบ มุ่งศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย จากที่ได้ดำเนินการวิจัยสามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีการรับรู้สถานการณ์ทางสังคมต่างกัน

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีจิตลักษณะต่างกัน

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ด้วยตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ทางสังคม ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะ กับตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

1.2.1 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีตัวแบบเพื่อนที่ดีมาก และมีการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีตัวแบบเพื่อนที่ดีน้อย และมีการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานน้อย

1.2.2 นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอิโก้สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอิโก้ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

1.2.3 กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร (การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน) และกลุ่มตัวแปร

จิตลักษณะ 3 ตัวแปร (เอกลักษณ์แห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์) ร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน ได้มากกว่าตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว โดยตั้งเกณฑ์ความต่างไว้ที่ ร้อยละ 5

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1,528 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียน จำนวน 339 คน จากโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้

1) **ตัวแปรอิสระ** คือ กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ได้แก่ เอกลักษณ์แห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2) **ตัวแปรตาม** คือ พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

1.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือเป็นแบบวัด แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีจำนวน 2 ชุด คือ 1) แบบวัดพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม 2) แบบวัดการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน ประเภทที่ 2 คือ เครื่องมือที่ผู้อื่นสร้างไว้ มีจำนวน 5 ชุด คือ 1) แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 2) แบบวัดการมีตัวแบบเพื่อนที่ดี 3) แบบวัดเอกลักษณ์แห่งอีโก้ 4) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 5) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งหมดเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า จำนวนข้อ 10 ถึง 20 ข้อ ค่าความสัมพันธ์รายข้อกับทั้งฉบับ (r) ตั้งแต่ .20 ถึง .79 ค่าความเที่ยง ตั้งแต่ .69 ถึง .89

1.3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 และ 3 รวม 4 สาขางาน ได้แก่ สาขางานการบัญชี สาขางานการขาย สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขางานการประชาสัมพันธ์ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามที่สมบูรณ์มีทั้งหมด 339 ชุด จึงถือว่าจำนวนนักเรียนผู้ตอบ 339 คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเบื้องต้นวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) และสถิติการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบก้าวหน้า (Multiple Regression Analysis-Forward) มีสถิติชี้ร่องในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's method)

2. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย ซึ่งได้รายงานไว้ในบทที่ 4 พบผลสำคัญหลายประการ สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 ผลการวิจัยส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมที่ต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม คือ 1) นักเรียนที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมสูง 2) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยที่มีตัวแบบเพื่อนที่ดีมาก ผลดังกล่าวพบในพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมโดยรวม และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ซึ่งผลดังกล่าวเมื่อตรวจสอบกับสมมติฐานที่ 1 ที่กล่าวว่า “ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีตัวแบบเพื่อนที่ดีมาก และมีการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีตัวแบบเพื่อนที่ดีน้อย และมีการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางานน้อย ” ผลวิจัยดังกล่าว ไม่พบผลที่สนับสนุนสมมติฐานของการวิจัย แต่พบผลที่น่าสนใจเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม กับพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม และความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการมีตัวแบบเพื่อนที่ดี ซึ่งเป็นประเด็นความรู้ใหม่

2.2 ผลการวิจัยส่วนที่ 2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนที่มีจิตลักษณะต่างกัน พบว่าตัวแปรจิตลักษณะที่เป็นปัจจัยเชิงเหตุให้นักเรียนมีพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมมาก คือ 1) นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอิโก้สูง พบในพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและ

ความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง พบในพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ซึ่งผลดังกล่าวเมื่อตรวจสอบกับสมมติฐานที่ 2 ที่กล่าวว่า “นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ” สมมติฐานของการวิจัยได้รับการสนับสนุนเพียงบางส่วน

2.3 ผลการวิจัยส่วนที่ 3 จากการศึกษาความสามารถในการทำนายพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน เมื่อใช้ตัวทำนายครั้งละ 3 ตัวแปร และ 6 ตัวแปร พบผลคือ ตัวทำนายชุดที่ 3 ทำนายได้ดีกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 แต่ไม่ดีกว่าตัวทำนายชุดที่ 2 (คือทำนายได้มากกว่าไม่เกิน 5%) ตัวทำนายชุดที่สาม สามารถทำนายพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ 30.8 % ตัวทำนายสำคัญคือ เอกลักษณ์แห่งอีโก้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

2.4 การอภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย และผลการตรวจสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ อภิปรายได้ดังนี้

2.4.1 การอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1

ผลการวิจัยได้พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมคือ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีตัวแบบเพื่อนที่ดีมาก ผลดังกล่าวพบในพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยดังกล่าวอภิปรายเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมคือ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีตัวแบบเพื่อนที่ดีมาก พบในพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม และด้านผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน ผลที่พบนี้ แสดงว่านักเรียนอาจเป็นผู้มีเหตุผลไม่ดีนัก คือ คิดด้วยตนเองได้น้อย แต่เนื่องจากมีเพื่อนเป็นตัวแบบที่ดี เขาจึงเลียนแบบเพื่อน และประสบความสำเร็จในการเลือก ผลวิจัยแสดงว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการชักจูงให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมต่าง ๆ หากคบเพื่อนที่มีลักษณะดีมาก ก็จะชักจูงกันให้มีพฤติกรรมที่ดีสอดคล้องกับแนวคิดของ เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2540 : 237 - 238) ที่ว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อนักเรียนวัยรุ่นหลายด้าน และมีผลทั้งในทางที่ดีและไม่ดี กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น ถ้านักเรียนวัยรุ่นคบเพื่อนที่มีลักษณะคงแก่เรียน คือ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเรียน กลุ่มเพื่อนก็จะชักนำกันให้สนใจเรียน เอาใจใส่ขวนขวายแสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีความขยันและอดทนเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายของการเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิติกร มีทรัพย์ (2540:382) ผลวิจัยพบว่า กลุ่มเพื่อนในระดับห่มุคณะมีความหมายและเป็นผลดีต่อวัยรุ่นหลายประการ ตั้งแต่ให้ความอบอุ่นมั่นใจ ความสนุกสนาน ประสบการณ์การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การส่งเสริมค่านิยมด้านความซื่อสัตย์ การเข้าใจบุคคล และประสบการณ์การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน

2.4.2 อภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ 2

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ 1) นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตสูงโดยทั่วไป 2) นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง พบในพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง พบในพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลที่ได้พบอภิปรายได้ในประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตมากซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 2 แสดงให้เห็นบทบาทเด่นชัดของจิตลักษณะที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ จำรูญนิรันดร์ (2546) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พบว่า นักเรียนที่มีจิตลักษณะบาง

ประการสูง หรือดีมาก อันได้แก่ การมุ่งอนาคตควบคุมตน เจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูง

ประเด็นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ นักเรียนที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง พบในพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของคูดเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2537) ที่ได้ศึกษาการตัดสินใจที่สำคัญในชีวิตของนิสิตชั้นปีที่ 1 พบว่าผู้ที่ตัดสินใจเลือกเรียนวิชาเอกที่ตนกำลังเริ่มเรียนอยู่ในขณะนั้นด้วยตนเองมาก เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และมีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูง หรือบรรลุเอกลักษณ์ งานวิจัยที่พบผลคล้ายกัน คือ สุรพงษ์ ชูเดช (2534) ได้ศึกษานิสิตใน 2 มหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ จำนวน 273 คน พบผลว่า นิสิตที่ทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ร่วมกับเพื่อน ๆ มากทั้งในและนอกสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์แห่งอีโก้สูงกว่า นิสิตที่ทำกิจกรรมที่มีประโยชน์กับเพื่อนน้อย ขณะที่ กาญจนา ศรีวรกุล (2548) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์แห่งตน และการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีบรรยากาศภายในครอบครัวที่ดี มีเอกลักษณ์แห่งตนสูงกว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และมีบรรยากาศภายในครอบครัวปานกลาง

ประเด็นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง พบในพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2531) มีความเชื่อว่า ผู้ที่มีจิตลักษณะหลายด้านสูงมากเท่าใด ก็จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งมากขึ้น ทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพ ขณะที่พูนฤดี สุวรรณพันธ์ (2536) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้มีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย มีการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย ต่อมา แสง ทวีคุณ (2538) ทำวิจัยเชิงทดลองฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทในนักเรียนอาชีวะ ก็ได้พบว่านักเรียนผู้ได้รับการฝึกมุ่งอนาคต และควบคุมตนมีเจตคติต่อการไม่ทะเลาะวิวาทดีขึ้น และมีเจตคติต่อการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากขึ้นด้วย

ประเด็นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางาน

ที่เรียนได้อย่างเหมาะสมโดยรวม ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลดังกล่าวสอดคล้องกับสิริพร คาวิน (2540) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ขณะที่ วิจัย เอียดบัว (2543) ได้พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจิตลักษณะสำคัญ 1 ใน 3 ที่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมกรรมการยอมรับนวัตกรรมของครูได้ งานวิจัยที่ได้พบผลทำนองคล้ายกัน คือ โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545 : 182) พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรสมทบที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 ในการทำนายพฤติกรรมกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม และสอดคล้องกับ พรทิพา สิงหะบาล (2548) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิต – สังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการเรียนสูง คือ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง หรือมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง หรือมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง

2.4.3 การอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ 3

ผลการวิจัยพบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ได้ดีกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 แต่ไม่ดีกว่าตัวทำนายชุดที่ 2 ผลดังกล่าวนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 ของการวิจัย การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานข้อนี้ เป็นการวิเคราะห์ที่เสนอเป็นข้อ 2.4 ในบทที่ 4 ผลได้พบว่า 1) ตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะ 6 ตัวแปร ร่วมกัน ทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมได้ 30.8% ตัวทำนายที่สำคัญ คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ทำนายได้สูงสุด คือ พฤติกรรมด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก (28.7%) กลุ่มตัวแปรที่ทำนายได้ดี คือ กลุ่มจิตลักษณะ ได้แก่ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลระดับภาพรวม จากการวิจัยนี้พบว่า ตัวทำนายจิตลักษณะทั้ง 3 ตัวแปร คือ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ได้ดีกว่าตัวทำนายสถานการณ์ทางสังคมทั้ง 3 ตัวแปร คือ การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน ผลดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539, 2540 : 6-8) ได้อธิบายถึงบทบาทสำคัญของจิตลักษณะในการเป็นสาเหตุร่วมกันของพฤติกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งที่เกิดขึ้นอาจมีสาเหตุมาจากจิตลักษณะที่มากกว่า 1 ประการ ขณะที่ ทิพวรรณ สีวาคมา (2547) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ตัวทำนายที่สำคัญที่ทำนายพฤติกรรมการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐานข้าราชการครู คือ ความสำเร็จในงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บรรยากาศองค์การ และความเชื่ออำนาจในตนที่มีการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน ส่วนครุณี บุ่งทอง (2546) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาตามมาตรฐานของพยาบาลให้บริการปรึกษา โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป ในเขต 7 พบตัวทำนายที่สำคัญที่ทำนายพฤติกรรมการให้บริการปรึกษาตามมาตรฐานของพยาบาลให้การปรึกษา คือ ทศนคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบอย่างจากเพื่อน โดยมีเปอร์เซ็นต์ทำนาย 52.90 %

ผลระดับการพิจารณาเป็นรายตัวแปร จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้พบว่า ตัวแปรที่มีบทบาทชัดเจนในการทำนายพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ผลดังกล่าวอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

ตัวแปรเอกลักษณะแห่งอีโก้ เป็นตัวแปรจิตลักษณะที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงษ์ ชูเดช (2534) ได้ศึกษานิสิตชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 273 คน จากสองมหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพฯ พบว่า นิสิตที่มีพัฒนาการของเอกลักษณะแห่งอีโก้สูง เป็นผู้ที่มึลักษณะมุ่งอนาคตสูงด้วย และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในนิสิตทั้งชายและหญิง และในนิสิตทั้งจากครอบครัวฐานะต่ำและสูง แสดงว่าผู้ที่มีเอกลักษณะแห่งอีโก้สูงนั้น เป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของอนาคตว่าต่อเนื่องจากปัจจุบันและอดีต จะทำสิ่งใดก็มุ่งที่จะให้เกิดผลดีในระยะยาวมากกว่าผลในระยะสั้น ดังที่ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541) ได้อธิบายไว้ว่า การบรรลุเอกลักษณะแห่งอีโก้ โดยรวมและเฉพาะด้านต่าง ๆ เช่น ทางการเมือง ทางศาสนา ทางการเรียนและอาชีพ ตลอดจนทางด้านอื่น ๆ นั้นเป็นจิตลักษณะที่มีความสำคัญต่อจิตใจและพฤติกรรมที่น่าปรารถนาหลายประการของบุคคลมาก

ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวแปรจิตลักษณะที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียน ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ได้พบว่าจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งของข้าราชการอย่างชัดเจน ขณะที่ เกษม จันทร์สร (2541) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า

นักเรียนที่มีจิตลักษณะในด้านทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้ามาก มีสุขภาพจิตที่ดี และมีการมุ่งอนาคต
ควบคุมตนเองจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านทานการเสพยาบ้ามาก ต่อมา ชันญภรณ์ ทาธิธาร (2548)
ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมสูง คือ
นักเรียนที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และมีเจตคติต่อการทำประโยชน์
ต่อส่วนรวมสูง

ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรจิตลักษณะที่สำคัญในการทำนาย
พฤติกรรมทางเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม ผลวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ
สุรินยา ศรีชวาชัย (2545) ศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตั้งใจเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า
นักเรียนที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนต่ำ
ขณะที่วิไลวรรณ จำรูญนิรันดร์ (2546) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและ
พฤติกรรมวินัยในการกีฬา พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมวินัยในการเรียน
และในการกีฬาสูง

สรุปปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมทางเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม
ในการวิจัยนี้ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่เป็นปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญของพฤติกรรมทางเลือกสาขางาน
ที่เรียนได้อย่างเหมาะสม 3 ลำดับ คือ เอกลักษณ์แห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่าง
เหมาะสมโดยรวม ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก และด้านความรู้ความสามารถของ
นักเรียนต่อสาขางานที่เลือก (เปอร์เซ็นต์ทำนาย 30.8% , 28.7%, 27.4% ตามลำดับ)

3. ข้อดีของงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่าง
เหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ” นี้ได้ดำเนินการศึกษาหลักการ แนวคิด
ทฤษฎีจากตำรา เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ได้
วางแผนและดำเนินงานเพื่อให้ผลการวิจัยตอบคำถามสมมติฐานได้อย่างชัดเจนสมบูรณ์ ทำให้เห็น
ว่างานวิจัยนี้มีข้อดีที่ควรนำมากล่าวไว้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ประการที่ 1 งานวิจัยนี้ได้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุทั้งกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมและกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามแนวปฏิสัมพันธ์นิยม ทำให้ครอบคลุมสาเหตุของพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาได้มาก

ประการที่ 2 เครื่องมือวัดในงานวิจัยนี้เป็นแบบวัดที่ผ่านการตรวจสอบและหาคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความตรงและความเที่ยงเป็นที่ยอมรับได้ทางสถิติ มากกว่าครึ่งของแบบวัดที่ใช้เป็นแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลมาแล้ว ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลมีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติที่เชื่อถือได้ที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ ทำให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ

ประการที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการอย่างรัดกุม คือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบวัดและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียด วิธีการตอบ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้แก่นักเรียน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี ทำให้เกิดความมั่นใจในข้อมูลที่ได้รับ

4. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ประการแรก ผลการวิจัยนี้ได้พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมนั้น ต้องมีความพร้อมทางจิต หรือ จิตลักษณะแต่ละตัวตามลำพัง (ผลวิเคราะห์ หน้า 50 , 53) โดยจิตลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ เอกลักษณะแห่งอีโก้ ลักษณะมุ่งอนาคต ความมุ่งมั่น และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งลักษณะดังกล่าวของนักเรียน ครูหรือผู้เกี่ยวข้อง สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางการพัฒนา และส่งเสริมนักเรียนให้มีพฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ประการที่สอง การนำผลการวิจัยไปใช้ควรคำนึงถึงขอบเขตของการวิจัยด้วย โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่จะนำไปใช้ควรอยู่ในประชากรของการวิจัยครั้งนี้ หรือลักษณะที่ใกล้เคียงกัน

ประการที่สาม ควรวิจัยสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว หรือชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียน

4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยที่ควรกระทำต่อจากงานวิจัยนี้มี 3 ประการดังนี้ คือ ประการแรก จากการนำตัวแปรอิสระ 6 ตัวเข้าร่วมทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม พบว่าตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมที่เลือกมา ทำนายได้น้อย ควรสรรหาตัวแปรด้านนี้ต่อไป ให้ได้พบตัวแปรที่มีบทบาทชัดเจนมากกว่านี้

ประการที่สอง การวิจัยพบว่า ตัวแปรจิตลักษณะที่นำมาศึกษาคืออยู่แล้ว แต่อาจสรรหามาเพิ่มอีก เพื่ออธิบายสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประการที่สาม จากผลที่ได้พบ ตัวแปรจิตลักษณะ 3 ประการเป็นปัจจัยสำคัญของพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม การวิจัยครั้งต่อไปอาจเป็นการวิจัยเชิงทดลองด้วยการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว หรือชุดฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมจิตลักษณะเหล่านี้ เพื่อให้มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสมต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) *แผนพัฒนาการแนะแนวในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549)* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา
- กรมอาชีวศึกษา (2544) *ร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาแห่งชาติ* กรุงเทพมหานคร
- กันตวรรณ มีสมสาร (2544) “การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง” *ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- กาญจนา ศรีวรกุล (2548) “ความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์แห่งตนและการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” *ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- กิติกร มีทรัพย์ (2540) “วัยรุ่นกับกลุ่มเพื่อน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่นและการอบรม* หน่วยที่ 7 หน้า 382 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- เกษม จันทสร (2541) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการด้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” *ปริญญาานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*
- โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545) “ผลของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมจริยธรรมของครู” *รายงานการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ*
- จริยกุล ตรีสุวรรณ (2542) “การศึกษาเอกลักษณ์แห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลายโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” *ปริญญาานิพนธ์จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- จักรวาล ภูวพันธ์ (2537) “ผลการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร” *ปริญญาานิพนธ์จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- จิรวรรณา มั่นยืน รุ่งทิพย์ สมานรักษ์ (2546) “การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการหลบหนีการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา” *รายงานการวิจัย ทนุอุดหนุนการวิจัยประเภทการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ*

- จุฑามาศ ดันศิริตัน โอภาส (2548) “การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เจียรนัย ทรงชัยกุล (2540) “สังคมโรงเรียนกับนักเรียนวัยรุ่น” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น* หน่วยที่ 5 หน้า 237-238 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชนิธดา เกตุอำไพ (2549) “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชวนชัย เชื้อสารุชน (2546) “ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมประหยัคทรัพย์ากรของอาจารย์สถาบันราชภัฏ” รายงานการวิจัย ทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- ชุมพล ศิลปะอาษา (2541) *แนวคิดและนโยบาย* กระทรวงศึกษาธิการ
- ครุณี บุ่งทอง (2546) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทำให้บริการปรึกษาตามมาตรฐานของพยาบาลให้การปรึกษา โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป ในเขต 7” ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินท์ ชูชมและงามดา วนินทานนท์ (2528) ปัจจัยทางนิเวศน์เกี่ยวกับการเลี้ยงดู กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538) *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล* สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- _____ (2539) *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____ (2540) *จิตวิทยาสังคมกับการพัฒนา การบรรยายสำหรับนักศึกษาปริญญาโท* คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- _____ (2541) *ทฤษฎีการวัด และงานวิจัยเอกลักษณ์แห่งอีโก้ในคนไทยและเทศ* คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541) “รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์” วารสารทันตภิบาล 10, 2:105-108
- คุณดาว ฉัตรแก้วมณี (2549) “พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อน้ำตาลปีบในจังหวัดปทุมธานี” การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2537) “พัฒนาของเอกลักษณ์แห่งอีโก้กับการตัดสินใจที่สำคัญในชีวิตของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” รายงานการวิจัย ประกอบวิชาเรียนระดับปริญญาตรี
- ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานปลัดทบวง (2536) “แนะแนวศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษา” ทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
- ทิพวรรณ สีวาคมา (2547) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐานของข้าราชการครูในอำเภอกุศบาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนครเขต 2” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ธัญญกรณ์ ทาริธาร (2548) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชุมพร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นวลลออ สุภาพล (2536) ผลและผลสะท้อนแห่งโครงการ: นักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกรับใช้ประชาชนในชนบท กรุงเทพมหานคร ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- นันทพร พชรพรพรรณ (2545) “การรับรู้ข่าวสารพฤติกรรมของผู้ใช้ศูนย์บริการธนาคารอัตโนมัติ และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจระหว่างผู้ใช้ศูนย์บริการธนาคารอัตโนมัติกับธนาคารสาขาในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาธนาคารกสิกรไทย” วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นิตยา วงศ์เมฆ (2533) “การแนะแนวอาชีพในคาบวิชากิจกรรมแนะแนวสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพัทลุง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- เนาวรัตน์ เหลืองรัตนเจริญ (2541) “ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อเอกลักษณ์แห่งตนของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- บุญรบ ศักดิ์มณี (2532) “การฝึกอบรมจิตใจเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ” ปรินญานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- บุษบา สุธีธร (2546) “ทฤษฎีการสื่อสารภายในบุคคลและระหว่างบุคคล” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาปรัชญานิติศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร* หน่วยที่ 7 หน้า 366 – 367 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชานิติศาสตร์
- ประกายทิพย์ พิชัย (2539) “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร” ปรินญานิพนธ์จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ประไพ จันทร์อิน (2552) “การรับรู้และความต้องการข่าวสารประชาสัมพันธ์ห้องสมุดของนักศึกษาและอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่” *วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์* ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน) :158-182
- ประภาวรรณ ศรีสรานุนท์ (2546) “จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ปริศนา คำชื่น (2540) “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคม การบรรลุลูกตามขั้นพัฒนาการและพฤติกรรมพลเมืองดีของวัยเด็กตอนต้นในภาคเหนือ” วิทยานิพนธ์ปรินญาจิตวิทยาพัฒนาการ กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปิยนตร รัตนสุทธิพรชัย (2550) “แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเปิดรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต” กรณีศึกษา นักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530) *การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร ทบวงมหาวิทยาลัย (อืดสำเนา)

- พรทิพา สิงหะบาล (2548) “ปัจจัยทางจิต- สังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการเรียน
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี”
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในการสัมมนา ของมูลนิธิ
ช่วยเหลือเด็กกำพร้าของสตรีไทยมุสลิมแห่งประเทศไทยฯ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2540 :
ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน “คำพ่อสอน”
โรงพิมพ์กรุงเทพ
- พวงพันธ์ ยศสระ (2542) “การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์
จำลองที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
พิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- พัชรภา วรแสง (2546) “การศึกษาภาวะด้านอาชีพของนักเรียนและการพัฒนาภาวะด้าน
อาชีพของนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มตามแบบของจอห์น
โอ ไคร์ท์ ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พูนฤดี สุวรรณพันธ์ (2536) “ปัจจัยทางครอบครัวและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทาง
พุทธศาสนาของนักเรียนในชุมชนที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน” วิทยานิพนธ์
คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- เพ็ญพิไล ประเสริฐสม (2542) “อนาคตภาพของการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ” วิทยานิพนธ์จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- มาลี วิทยาธรรัตน์ (2540) “ผลของการฝึกการมุ่งอนาคตแก่เด็กในสถานสงเคราะห์เด็กชาย
บ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี” วิทยานิพนธ์จิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- เมธี รัฐสมบุรณ์ (2548) “การศึกษา การเลือกและไม่เลือกคณะศึกษาศาสตร์ / ครุศาสตร์”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

- เขาวพร ศานติวิวัฒน์ และคณะ (2548) ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดของหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ลาวัลย์ โศกสุวรรณ (2550) “เหตุผลในการตัดสินใจเรียนสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ลินดา สุวรรณดี (2543) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์” ปรินญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- วรรณดี ภัทรวิจิตรสิน (2549) “การตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนสถาบันสอนพิเศษวิชาคณิตศาสตร์คุ่มอง ศึกษากรณี สาขาเอสซีบีอีส์ต์ กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ ปรินญาารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- วิชัย เอียดบัว (2543) “ลักษณะจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” ปรินญาานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- วิรัชาม์ กุลเพิ่มทวีรัชต์ (2547) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิไลวรรณ จำรูญนิรันดร์ (2546) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี” วิทยานิพนธ์ปรินญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศักดิ์ชัย ยิ่งจำริญศาสตร์ (2549) “การตัดสินใจศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดยะลา” วิทยานิพนธ์ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- ศิริวรรณ สุวินท์ (2548) “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขางาน
คอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษา
สิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ศิริอร นพกิจ (2545) “เอกลักษณ์แห่งตน การอบรมเลี้ยงดูและจิตลักษณะบางประการของนักเรียน
ที่มีพฤติกรรมปกติและนักเรียนที่มีพฤติกรรมเป็นปัญหา” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ศุภกร เสรีรัตน์ (2540) *การบริหารการตลาด ฉบับ Portable MBA* กรุงเทพมหานคร AR Business
สมคิด บางโม (2548) *องค์การและการจัดการ พิมพ์ครั้งที่ 4* กรุงเทพมหานคร วิทยพัฒน์
สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2539) *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม* กรุงเทพฯ พิมพ์ครั้งที่ 2
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) *รายงานสถิติการศึกษาของประเทศไทยปี 2543*
กรุงเทพมหานคร พรึกหวานกราฟฟิค
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2547) *วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์ ระบบพฤติกรรมไทย*
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเพื่อการ
วิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย
- สำนักนายกรัฐมนตรี (2542) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* กรุงเทพมหานคร
สำเนา ขจรศิลป์ (2537) *มติใหม่ของกิจการนักศึกษา* กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์
- สิริพร คาวาน (2540) “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี” วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
- สุกัญญา พูลประภา (2547) “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับ
ปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ”
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุขสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธมนาวิน (2533) *การใช้นิทานกระตุ้นพฤติกรรมไม่
สัมฤทธิ์ในเด็กไทย การวิจัยทางการศึกษา*

- สุนันท์ ปรีชาชัยสุรรัตน์ (2542) “การใช้เทคนิคแม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกัน” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุพัตรา สุภาพ (2531) *ปัญหาสังคม* พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช (อัคราณา)
- สุพิชญา ทองแท้ (2546) “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปฏิบัติงานให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่ศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดสระบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สุขศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุภาสินี นุ่มเนียน (2546) “ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” ปรินญาวิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545) “จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สุเมธ บุญมະยา (2547) “ความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์อารมณ์ ทักษะคิดต่องาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารหน่วยงานขายในธุรกิจประกันชีวิต” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุรพงษ์ ชูเดช (2533) “ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนักศึกษา” ปรินญาวิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุรรัตน์ ตรีสุกุล (2547) *หลักนิเทศศาสตร์* กรุงเทพมหานคร ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- สุรินยา ศรีวาชัย (2545) “จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น” ปรินญาวิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- เสรี วงษ์มณฑา (2542) *วิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค* กรุงเทพมหานคร ชีระฟิล์ม แอนด์ ไซเท็ก
- เสาวภา เป็ญจพันธุ์ทวี (2540) “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและสัมพันธภาพในครอบครัวกับเอกลักษณ์แห่งตนของเด็กวัยรุ่น” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- แสวง ทวีคุณ (2538) “การฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษา” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- โสพิษ ปลอดเขียว (2546) “ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อโณทัย พึ่งทองหล่อ (2543) “แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับมหาบัณฑิตสาขานิเทศศาสตร์ พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2543) พฤติกรรมผู้บริโภค กรุงเทพมหานคร ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อดิพร นटनाทชีวิน (2547) “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีของวัยรุ่นที่เรียนดนตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” สารนิพนธ์จิตวิทยาการพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อนงค์ ทองเหม (2546) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อมราวดี ณ อุบล (2544) “สุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นที่มีลักษณะทางครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธภาพในครอบครัวต่างกัน” วิทยานิพนธ์ปริญญาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อังคณา เมศุตา (2546) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ จังหวัดนครพนม” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อุษากร แซ่เหล้า (2550) “ความเครียดและการปรับตัวของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- Bandura. (1977). "Educational Psychology : Theory into Practice" Englewood Cliffs,
New Jersey Prentice-Hall.
- English,H.B. and English A.C. (1985) A Comprehensive Dictionary of Psychology and
Psychoanalytical terms. Long, Green.
- McClelland, D.C. (1961, 1971, 1978) " Motivation To learn From Theory to Practice" Deborah
J. Stipek University of California at Los Angeles p.9.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบวัดในการวิจัย

แบบวัดเพื่อการวิจัย
เกี่ยวกับการเลือกสาขางาน
ของนักเรียนโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย

.....

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเลือกสาขางานของนักเรียนโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย
2. แบบวัดฉบับนี้มี 8 ตอน ตอนที่ 1 ตอบโดยเลือกตอบ ตอนที่ 2 – 8 ตอบโดยประเมินข้อความตามความคิดเห็นหรือความรู้สึก

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบชุดข้อคำถาม

ตอนที่ 2 การปฏิบัติจากพ่อแม่

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์กับเพื่อน

ตอนที่ 4 การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกสาขางานของนักเรียน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต

ตอนที่ 7 ความคิดและการทำงาน

ตอนที่ 8 การเลือกสาขางานของนักเรียน

3. ขอให้นักเรียนตอบคำถามในแบบวัดให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จะไม่มีผลเสียต่อนักเรียนแต่ประการใด แต่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและนักเรียนรุ่นต่อ ๆ ไป นอกจากนี้การตอบของนักเรียนยังเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยอีกด้วย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากนักเรียนด้วยดี

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดครั้งนี้

นางรัชฎา ทงใหม่

กุมภาพันธ์ 2552

เลขที่แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

( ) ( ) ( )

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ

 หญิง ชาย

2. รอบการเรียน

 เข้า บ่าย

3. สาขางาน

 บัญชี การขาย คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ประชาสัมพันธ์

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสมถึงภาคเรียนที่ 1 / 2551)

 1.00 – 1.49 1.50 – 1.99 2.00 – 2.49 2.50 – 2.99 3.00 – 3.49 3.50 – 4.00

5. ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

 พ่อ - แม่ ญาติ เพื่อน อื่น ๆ (ระบุ) .....

ตอนที่ 2 การปฏิบัติจากพ่อ แม่

คำชี้แจง ให้พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงบน _____ ซึ่งตรงกับระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ให้นักเรียนตอบคำถามแต่ละประโยค โดยนึกถึงผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด (จะเป็นพ่อหรือแม่ หรือคนอื่นที่แทนพ่อ แม่ก็ได้)

1. พ่อ แม่จะอธิบายเหตุผลเมื่อฉันทำผิดก่อนลงโทษเสมอ

_____

จริงที่สุด

_____

จริง

_____

ค่อนข้างจริง

_____

ค่อนข้างไม่จริง

_____

ไม่จริง

_____

ไม่จริงเลย

2. พ่อ แม่จะลงโทษฉันมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอารมณ์ของท่าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. เมื่อพ่อ แม่ฉันอารมณ์เสีย ท่านจะพาลลงโทษฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. พ่อ แม่มักจะให้โอกาสฉันอธิบายก่อนที่จะดุ หรือลงโทษฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. พ่อ แม่พยายามทำอารมณ์แจ่มใส เมื่อพูดจากับฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6. ถ้าฉันทำความดี พ่อ แม่จะไม่เพิกเฉย แต่จะชมเชยฉันอย่างเหมาะสม

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7. พ่อ แม่ของฉันไม่ยอมฟังคำอธิบาย หรือเหตุผลจากฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8. พ่อ แม่ของฉันมักอารมณ์เสียโดยขาดเหตุผลเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

9. พ่อ แม่มักลงโทษฉันมากเกินไป

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. พ่อ แม่มักให้ออกาสฉันทำความดีแก่ตัว

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. พ่อ แม่มักเตือนฉันในครั้งแรก ๆ ที่ฉันทำความผิดโดยไม่ลงโทษ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. พ่อ แม่มักพยายามระงับอารมณ์เมื่อกำลังสั่งสอนฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันสามารถทำให้พ่อ แม่ชมเชยฉันได้เสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. พ่อ แม่มักจะสนใจฉันเฉพาะเมื่อฉันทำผิด

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันมักไม่ทราบว่าทำอะไร จึงจะเป็นที่พอใจของพ่อ แม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์กับเพื่อน

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับเพื่อนร่วมชั้นหรือร่วมสถาบันของนักเรียน ครั้งแรก ให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมาย ✓ ลงบน _____ ที่ตรงตามความเป็นจริงที่สุด ครั้งที่ 2 พิจารณาว่านักเรียนทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้นเพียงใด ตั้งแต่ มาก ปานกลาง ถึง น้อย แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงบน _____ ที่ตรงกับระดับที่นักเรียนทำ

1. ฉันมีเพื่อนที่มีความรับผิดชอบต่องานมาก

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

_____

มาก   ปานกลาง   น้อย

2. ฉันมีเพื่อนที่ทำงานอย่างตั้งใจ และกระตือรือร้น

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

_____

มาก   ปานกลาง   น้อย

3. ฉันมีเพื่อนที่ทำงานด้วยการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

_____

มาก   ปานกลาง   น้อย

4. เพื่อนของฉันเป็นคนเห็นแก่ตัวมาก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

_____	_____	_____
มาก	ปานกลาง	น้อย

5. ฉันมีเพื่อนที่เป็นคนมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือเพื่อน ๆ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

_____	_____	_____
มาก	ปานกลาง	น้อย

6. เพื่อนของฉันทำงานได้ดี

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

_____	_____	_____
มาก	ปานกลาง	น้อย

7. เพื่อนของฉันทำงานไม่มีคุณภาพ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

_____	_____	_____
มาก	ปานกลาง	น้อย

8. เพื่อนของฉันมักหลบเลี่ยงงาน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

มาก	ปานกลาง	น้อย
-----	---------	------

9. เพื่อนของฉันชอบอาสาทำงาน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

มาก	ปานกลาง	น้อย
-----	---------	------

10. ฉันมีเพื่อนที่ทำงานเก่งและได้รับคำชมเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนคนนั้น

มาก	ปานกลาง	น้อย
-----	---------	------

ตอนที่ 4 การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกสาขางานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย

✓ ลงบน _____ ตรงระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ก. การรับข้อมูลการเลือกสาขางานจากบริการในโรงเรียน

1. ฉันมีโอกาสได้สำรวจความต้องการของตนเองจากบริการของฝ่ายแนะแนวก่อนตัดสินใจเลือกเรียนในสาขางานปัจจุบัน

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. ฉันเคยได้รับเอกสารเกี่ยวกับการเลือกสาขางานที่ฝ่ายแนะแนวเผยแพร่

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. ฉันมีโอกาสได้สำรวจความถนัดของตนเองจากบริการของฝ่ายแนะแนวก่อนตัดสินใจเลือกเรียนในสาขางานปัจจุบัน

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. ฉันได้รับข่าวสารทางการศึกษาและอาชีพจากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนก่อนเลือกสาขางาน

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. ฉันได้ร่วมชมนิทรรศการและการสาธิตเกี่ยวกับการประกอบอาชีพแขนงต่าง ๆ ที่ฝ่ายแนะแนวจัดขึ้น

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6. ฉันได้รับข้อมูลการเลือกสาขางานจากเว็บไซต์ของโรงเรียน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันมีโอกาสเข้าฟังการแนะนำการเลือกสาขางานซึ่งจัดโดยฝ่ายแนะแนวก่อนตัดสินใจเลือก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน โดยผ่านทางครูที่ปรึกษา

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน โดยผ่านการจัดกิจกรรมเสียงตามสายของโรงเรียน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันได้รับความรู้และข้อมูลการเลือกสาขางานจากการจัดกิจกรรมแนะแนว

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ข. การรับข้อมูลการเลือกสาขางานผ่านสื่อต่าง ๆ จากภายนอกโรงเรียน

11. ฉันได้รับข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาและอาชีพโดยผ่านสื่อทางวิทยุและโทรทัศน์

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันได้ศึกษาข้อมูลการเลือกแผนการเรียน หรือสาขางานจากเว็บไซต์ต่าง ๆ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันได้รับข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพจากแผ่นพับของหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันได้เข้าร่วมชมนิทรรศการและการสาธิตเกี่ยวกับการประกอบอาชีพแขนงต่าง ๆ จากหน่วยงานภายนอก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันได้ร่วมฟังบรรยายเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน หรือการเลือกสาขาจากหน่วยงานภายนอก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ค. ขอให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้

1. การรับรู้ข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพ มีความสำคัญอย่างไรต่อการวางแผนการเรียนและการเลือกสาขาของนักเรียน

.....

.....

2. การให้ข้อมูลด้านการศึกษาและแนวทางการเลือกสาขาจากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

3. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา และอาชีพจากฝ่ายแนะแนวของ โรงเรียน มีส่วนช่วยในการตัดสินใจเลือกสายงานได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงบน _____ เหนือระดับที่ตรงกับความจริงหรือความรู้สึกของนักเรียนเพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ

1. ฉันรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกของสังคมที่ฉันอยู่ในปัจจุบัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันได้วางแผนการชีวิตของฉันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิตด้วยการใช้เหตุผลของตนเอง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ผู้อื่นยอมรับฟังความคิดเห็นของฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันรู้สึกถูกทอดทิ้ง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ใคร ๆ มักไม่เห็นด้วยกับฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ใคร ๆ มองเห็นฉันในแง่ที่แตกต่างที่ฉันมองเห็นตนเอง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันชอบเลียนแบบการกระทำต่าง ๆ จากเพื่อน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันรู้สึกภาคภูมิใจที่ฉันเป็นคนประเภทที่เป็นอยู่

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันขาดความเชื่อมั่นในการเป็นตัวของตัวเอง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองของฉันได้เปลี่ยนไป

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ผู้อื่นเล็งเห็นคุณค่าในตัวฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันรู้จักตนเองว่าฉันเป็นคนอย่างไร

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

14. ฉันไม่แน่ใจว่าตัวฉันเองเป็นใคร

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

15. ใคร ๆ ดูเหมือนจะชอบเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวฉัน

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต

คำชี้แจง ขอให้พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ ตรงกับการกระทำของนักเรียนเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓
ลงบน _____ เหนือระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

1. ฉันคิดว่าการทำความดีโดยขาดผู้รู้เห็น เป็นการกระทำที่สูญเปล่า

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. การวางแผนล่วงหน้าเป็นการกระทำที่ไร้ประโยชน์ เพราะสิ่งต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. สิ่งตอบแทนที่ดีที่สุดในการทำงานคือ คะแนนหรือค่าชมเชยจากครู

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. การได้อยู่ในถิ่นต่างแดน ฉันคิดว่าจะทำให้เราทำอะไรก็ได้ เพราะไม่มีใครรู้จักเรา

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. หากฉันพบเห็นของที่อยากได้มาก แม้มีราคาแพงก็จะตัดสินใจซื้อ และยอมอดออมในภายหลัง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันมักจะทนไม่ไหวหากต้องการหรืออยากได้สิ่งใดมาก แต่ต้องรอคอยนาน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันเป็นคนตรง กล้าพูด กล้าทำ และมักจะทำทันทีที่คิดได้ แม้ยังไม่ใช้เวลาที่เหมาะสมก็ตาม

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ในการประชุม หากมีการพูดถึงสิ่งที่ฉันไม่เห็นด้วย ฉันก็จะคัดค้านทันทีโดยไม่ต้องรอโอกาส หรือจังหวะที่เปิดให้ฉันพูด

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันไม่เคยคิดเลยว่า หากเรียนสำเร็จแล้วจะไปทำงานอะไร

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. หากฉันเห็นว่า การทำดีของฉันไม่ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า ฉันจะหยุดการกระทำดีนั้นทันที

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 7 ความคิดและการทำงาน

คำชี้แจง ขอให้พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย

✓ ลงบน _____ เหนือระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

1. เมื่อฉันพบว่างานที่กำลังทำอยู่นั้นยาก ฉันจะเลิกทำโดยเร็ว

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันสามารถทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่เบื่อหน่าย

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. เมื่อทำงานใด ๆ ฉันจะทุ่มเทความพยายาม เพื่อให้ได้ผลงานดีที่สุด

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. เมื่อทำงานใด ๆ ฉันคิดว่าความพยายามเป็นสิ่งสำคัญ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เมื่อเริ่มต้นทำสิ่งใด ฉันจะพยายามทำงานกระทั่งสำเร็จ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันชอบทำงานที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันให้ความสนใจกับการงานที่ยาก และท้าทายความสามารถ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันคิดว่าการเตรียมตัวอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะทำงานสำคัญ ๆ นั้นเป็นสิ่งจำเป็น

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันจะทำงานมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. เพื่อน ๆ คิดว่าฉันเป็นคนทำงานหนัก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 8 การเลือกสาขางานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓
ลงบน _____ เหนือระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ก. ด้านความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก

1. ฉันไม่ได้เลือกเรียนสาขางานตามความสนใจของฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันไม่ทราบว่าฉันถนัดอะไรจึงเลือกสาขางานตามเพื่อน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันเลือกเพราะสนใจสาขางานนี้มาตั้งแต่เรียนชั้นมัธยม

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันเลือกเรียนสาขางานตามที่ฉันชอบ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันไม่ได้ค้นคว้าว่าต้องเรียนวิชาอะไรบ้างก่อนจะตัดสินใจเลือกสาขางานนี้

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ข. ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก

6. ฉันมีความรู้เพียงพอที่จะเรียนในสาขางานที่เลือก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันได้คะแนนน้อยในการเรียนสาขางานที่เลือก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันสามารถทำความเข้าใจในการเรียนสาขางานที่เลือกได้อย่างรวดเร็ว

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันปฏิบัติงานในวิชาต่าง ๆ ของสาขางานที่เลือกไม่ค่อยดีนัก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันสามารถปฏิบัติงานในวิชาต่าง ๆ ของสาขางานที่เลือกอย่างได้ผลดี

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ค. ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก

11. ฉันเรียนวิชาต่าง ๆ ในสาขางานที่เลือกด้วยความเบื่อหน่าย

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันพบว่าการศึกษาในสาขางานที่เลือกไม่ใช่การเรียนในอุดมคติของฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันเรียนวิชาต่าง ๆ ในสาขางานที่เลือกด้วยความกระตือรือร้น

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. การเรียนในสาขางานที่เลือกเป็นการเรียนที่ตรงกับความต้องการของฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันทำรายงานทุกชิ้นของวิชาต่าง ๆ ในสาขางานที่เลือกอย่างทุ่มเท

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ง. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

16. การเรียนในสาขางานที่เลือกนี้ทำให้ฉันมีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงขึ้น

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ฉันสามารถเรียนวิชาต่าง ๆ ของสาขางานที่เลือกได้ดีกว่าการเรียนวิชาอื่น ๆ

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

18. ฉันนำความรู้จากที่เรียนมาพัฒนาความสามารถที่ตรงกับสาขางานที่เลือกได้น้อยมาก

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

19. ฉันเรียนวิชาต่าง ๆ ของสาขางานที่เลือกได้ด้อยกว่าการเรียนวิชาอื่น ๆ

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

20. ฉันทำคะแนนได้ค่อนข้างต่ำจากการปฏิบัติงานของวิชาต่าง ๆ ในสาขางานที่เลือก

_____

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ภาคผนวก ข

รายละเอียดค่าคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดที่สร้างขึ้นและฝังตัวแปร

ตารางที่ 1 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบวัดพฤติกรรมกรเลือก
สาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม (ใช้จริง 20 ข้อ)

ก่อนตัด (38 ข้อ)		ตัดเหลือ 30 ข้อ		ตัดเหลือ 25 ข้อ		ตัดเหลือ 20 ข้อ	
ค่า r	ค่า α	ค่า r	ค่า α	ค่า r	ค่า α	ค่า r	ค่า α
จาก .14 ถึง .68	.93	จาก .27 ถึง .69	.93	จาก .30 ถึง .68	.91	จาก .29 ถึง .69	.89

ตารางที่ 2 แสดงผังตัวแปรแบบวัดพฤติกรรมกรเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

นิยามของตัวแปรด้าน	ข้อรับ (+)	ข้อปฏิเสธ (-)	รวม
1) ความถนัดและความสนใจในสาขางานที่เลือก	ข้อที่ 3,4	ข้อที่ 1,2,5	5
2) ความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อสาขางานที่เลือก	ข้อที่ 6,8,10	ข้อที่ 7,9	5
3) ด้านความสุขในการเรียนสาขางานที่เลือก	ข้อที่ 13,14,15	ข้อที่ 11,12	5
4) ด้านมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ข้อที่ 16,17	ข้อที่ 18,19,20	5
รวม	10	10	20

ตารางที่ 3 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบวัดการรับข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับการเลือกสาขางานของนักเรียน (ใช้จริง 15 ข้อ)

ก่อนตัด (16 ข้อ)		ตัดเหลือ 15 ข้อ	
ค่า r	ค่า α	ค่า r	ค่า α
จาก .27 ถึง .80	.89	จาก .28 ถึง .75	.88

ตารางที่ 4 แสดงผังตัวแปรแบบวัดพฤติกรรมกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

นิยามของตัวแปรด้าน	รวม
1) การรับข้อมูลการเลือกสาขางานจากบริการในโรงเรียน	10
2) การรับข้อมูลการเลือกสาขางานผ่านสื่อต่างๆ จากภายนอกโรงเรียน	5
รวม	15

ภาคผนวก ก
ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
จาก Multiple Regression Analysis (MRA)

วิเคราะห์ ครั้งที่	ตัวถูก ทำนาย	ตัวทำนาย			ผลการทำนาย		กลุ่มที่ทำนาย ได้สูงสุด (%ทำนาย)	กลุ่มทำนาย ได้ต่าง 5%
		จุดที่ 1	จุดที่ 2	จุดที่ 3	ตัวแปรที่ เข้าสมการ	% ทำนาย รวม		
1.	พฤติกรรม การเลือก สาขางาน ที่เรียนได้ อย่าง เหมาะสม	/			1,2	6.9	ความสุขในการ เรียนฯ 8.6	
2.			/		6,4,5	30.8	ความรู้ ความสามารถฯ 27.4	
3				/	6,4,5	30.8	ความสุขในการ เรียนฯ 28.7	

- ตัวทำนาย   1: การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล   2: การมีตัวแบบเพื่อนที่ดี
                      3: การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกสาขางาน   4: เอกลักษณ์แห่งอีโก้
                      5: ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน   6: แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- ตัวถูกทำนาย   1: พฤติกรรมการเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม

ตารางเพิ่มเติม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางเลือกสาขางานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยรวมของนักเรียนในกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ ใช้เหตุผลและการมีตัวแบบเพื่อนที่ดีต่างกัน

ตัวแปร		รหัส	ค่าเฉลี่ย	19.58	20.23	20.40
การอบรมเลี้ยงดู แบบใช้เหตุผล	การมีตัวแบบ เพื่อนที่ดี					
น้อย	น้อย		19.06	0.52	1.17	1.34
มาก	มาก		19.58	-	0.65	0.82
น้อย	มาก		20.23	-	-	0.17
มาก	น้อย		20.40	-	-	-

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย	
เลขที่รับ	0297/2552
วันที่	22 มิ.ย. 82
เวลา	10.31 น.
ผู้รับ	กช. 15

ที่ ศธ 0522.161 ๒๒

ที่ กษ ๒๒๒

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพล อําเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย

เนื่องด้วย นางรัชฎา ทงใหม่ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเลือกสาขางานที่เหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตาม วัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

กช.
น.ค.

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0 2503 2870
โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศษ 0522.16 (บ) ๒๒5

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 13 ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ อังามดา วณิชทานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางธัญวิภา ทองใหม่ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมเลือกสายงานที่เหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษา ได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้เรียบร้อยแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง เครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบพระคุณ ๗ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ) ๕25

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 13 ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณมณีภา วรกวิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางธัญวิภา ทองใหม่ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมเลือกสายงานที่เหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง เครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดาบุรุษ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ) ๒๕๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางซุด อำเภอป่ากรุด
จังหวัดนครสวรรค์ 11120

วันที่ 13 ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณวินัย เจริญสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางธัญวิภา ทองใหม่ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมเลือกสายงานที่เหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้วันหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง เครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางรัชฎา ทงใหม่
วัน เดือน ปี เกิด	4 กรกฎาคม 2504
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ค.บ. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พ.ศ. 2526 ศษ.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2548
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ: ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ